

Hiszek egy Istenben, hiszek egy hazában.
Hiszek egy isteni örök igazságban,
Hiszek Magyarország feltámadásában! Amen.

Mai számunk 10 oldal

Ara: 12 fillér

DEBRECENI UJSÁG

SZERKESZTŐSÉG, KIADÓHIVATAL
FERENC JÓZSEF-UT 56. SZÁM.
TEL. 21-90. ÉJJEL 10-TÓL 23-48.

HAJDUFÖLD

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:
NEGYEDEVRE 8 P 70 FILLÉR,
HAVONTA 3 PENGŐ

(TRIANON 22.) 1941 SZEPTEMBER 2, KEDD

KER. POLITIKAI NAPILAP

XLV. ÉVFOLYAM, 199. SZÁM

Két hét alatt 250-300 kilométert nyomultak előre diadalmas honvédeink

A MAGYAR ALFÖLD SZEREPE az új európai gazdasági rendben

Írta: DR. FERENCZY TIBOR, Debrecen sz. kir. város országgyűlési képviselője

II.

Nemcsak hatalmi helyzete, de bátran elismerhetjük, — hogy szervezési képességeiben nyilvánuló felsőbbrendűsége is hivatottá teszi a német népet arra, hogy az új európai gazdasági rend megteremtésében őt illesse a vezérszerep.

A hű szövetséges bizalmával és a közismert német becsületben való hit megnyugásával vehetjük ezt tudomásul.

Ez nem jelenti azt, hogy jogos és méltányos igényeink kielégítését ne kívánhassuk és ne várhassuk el. Előkelő német vezérfiúk, akik újabban hazánkban jártak több vonatkozásban tájékoztatást adtak a jövőbeli európai gazdasági elrendezés egyes kérdéseiről. Így arról is, hogy semmiféle német érdek nem kívánna, hogy Magyarország lemondjon szépen fejlődő iparáról és egyoldalú östermelő állammá legyen. Elgondolásuk szerint a jól megalapozott magyar iparnak meg lesz a maga munkatere az új Európában is. Mindenesetre kívánatos, a további iparosodás az legyen, hogy főleg a hazai nyersanyag feldolgozása legyen a cél, legyenek ezek mezőgazdasági, erdészeti, bányászati stb. eredetűek.

Ez egészen ésszerű és természetes állapot, amikor a háború következtében, majd annak végeztével a szállító eszközök (alig pótolható hajóúrveszteségek) hiánya folytán még hosszú ideig aligha számíthatunk tengerentúli nyersanyagok olyan mérvű behozatalára, ami minden tetszőleges iparágát kielégítően elláthatna.

Hazánk szerencsés helyzetben van a legkülönbözőbb nyersanyag források tekintetében. Saját termékeink feldolgozása nagy ipari feltevést jelenthet.

Egyebeket most figyelmen kívül hagyva szerintem különösen nagy kilátásai lehetnek a magyar mezőgazdaságon alapuló iparnak, amit főleg nekünk alföldieknek kell a magunk számára biztosítani, mert egyéb iparágak kétségtelenül a hegyes, erdős vízi erővel megindított „iparvidék” rendeltetésű helyeken fognak megtelepedni.

Megindúlhat végre az a régen várt folyamat, hogy a magyar ipar decentralizáltassék a fővárosból a vidék irányában. Ennek ma már nemcsak a gazdasági és szociális jelentősége van, de a légi hadviselés idején ésszerű honvédelmi, közellátási etc. szempontok is ezt követelik.

Pár gondolatom közlésével rámutatok arra, hogy mik is lennének a legközelebbi teendők, hogy a magyar alföld, a Tiszántúl, de mindenképp a mi Debrecenünk is komolyabb mértékben iparosítottassék fenti értelemben.

Debrecen mai gyáripára mélyen alatta van annak a foknak, ahol nagyságához, lélekszámához, lakosai multjához, közismert értelmiségéhez, életrealitásához képest állania kellene.

Más kisebb úgynevezett iparvárosunkkal összehasonlítva (Győr, újabban Székesfehérvár) bevallhatjuk, hogy szármalmas képet nyújt.

Malmokon, téglagyárakon kívül, amik pedig minden nagyobb községben is feltalálhatók és pedig rendszeresen üzemben, alig van itt más

mint a kefégyár, a hajlított bútorgyár, mint jelentősebb, néhány kisebb bőripari üzem, mint tiszteltreméltó kiemelkedésre törekvése az ősi timáripárnak a kézműipar köréből. Állítólag van egy kisebb textilgyár is valamelyik ház udvarán és hasonlóképp egy tésztagyár (?), amely elsősorban rituális élelmiszert állít elő.

Ezeket kívül egy pár „befagyott” ipartelep lehangoló képe, mint jobb idők emléke.

Debrecen nem is olyan régmúlt időkben a kiváló hírű magyar marhatenyésztés és kereskedelem egyik legnagyobb központja volt. Gazdái a mai idők minden nehézségével küzdödé is igyekeznek elődeik hírnevéhez méltók lenni. El kell ismerni, hogy ezt a törekvésüket a hivatalos város is megértéssel támogatja.

Mindezekre az adottságokra figyelemmel szükségesnek vélném Debrecenben egy nagy szabású exportképes konzervgyár alapítását.

Elsősorban húskonzervek és hasonlók gyáripari előállítására gondolok az állattartó gazdák érdekében, de azért is, mert ennek melléktermékei: bőr, csont, szaru, szőr, sörte jól kiegészíthetik már meglévő gyáraink nyersanyag szükségletét, vagy módot nyújtanak újabb hazai terméket feldolgozó iparok alakulására.

Egy ilyen konzervgyár már itt meglévő iparágaknak nem versenyt hozna a nyakára, sőt támogatásukra lenne. Nem hozna versenyt a szép számú húsiparosnak sem — az állatok egészségesebb kialakulását nem tekintem ilyennek —, mert olyan árut állítana elő főleg külföld számára, amivel ezek nem is foglalkozhatnának.

Mentől fejlettebb a magyar konzerv ipar, annál inkább munkáljuk annak a lehetetlen állapotnak a megdöntését, hogy élő marhat szállítunk külföldre, holott ha „dobozban” szállítjuk ugyanezt a marhat, akkor bőre, szarvai, szőre, csontja itt marad és, hogy az elsőnél maradjunk, nem fog kelleni marhatunk bőrét visszavásárolni külföldről. Ma ez a helyzet és ez az oka a mai bőripari üzemek, melynek megoldására hiába várunk és a kilátások olyanok, hogy talán addig várunk, míg mindnyájan meztlábos testvérségben leszünk.

A magyar bőripar ügyessége és leleményessége lehetővé tehetné, hogy mi lássuk el fél Európát jó bőrgyártmányokkal.

Rendkívül fontos lenne a hús-konzervgyár mellett egy burgonyafeldolgozó gyár létesítése. Jól tudjuk, hogy az ország egyik legnagyobb burgonyatermő vidéke a Nyírség közvetlen szomszédságunkban van, jó útvonalakkal velünk összekötve. Tudjuk azt is, hogy burgonyatermelésünknek legalább ötöd része a ma szokásos veremléssel és egyéb tárolási módokkal megrohadt, megosirásodik, tönkremegy. Burgonya szállítmányok télen könnyen megfagynak.

Egy burgonya feldolgozó üzem, burgonyaliszt, burgonyadara, burgonyapehely formájában jól használható, romlás nélkül hosszú időre szállítható élelmiszergyártmányt produkálna, kevésbé finom minőségben hasonló előnyökkel bíró takarmány.

Nemzetgazdaságunk nagy értékeket menthetne meg általa a biztos pusztulástól. Nagy

kár lenne, ha Debrecen a kezdeményezést kezéből kiengedné, mert ha nem értjük meg az idők sürgető, cselekvésre készítő szavát, igen könnyen mások csinálják meg helyettünk.

Most olvasom egyik gazdasági hírben, hogy a Székelyföldön már létesül egy ilyen burgonya iparüzem állami segítséggel. Ugyanott olvasom, hogy a Kárpátalján egy nagy konzervgyár létesítéséről van szó.

Megjegyzem, hogy Németországban már régen vannak ilyen burgonyauzemek. Német egyetemen tanulva magam is láttam egyet.

Debrecennek olyan — mondjuk — kizárólagos, speciális terményét mint Kecskemét barackját, a Körösök uborkáját, salátáját, meggyét, Makó hagymáját, Szeged és Kalocsa paprikáját általában a kereskedelem nem ismeri, pedig itt is megterem mindez, csak a termelés és főleg az értékesítés nincs megszervezve. Mi valahogy elbáztuk magunkat a mi búzáunkkal és tengerinkkel.

Akik foglalkozunk kertészettel, jól tudjuk, hogy van Debrecennek két olyan terméke, ami versenyben verhetetlen minőségű. Ez a paradicsom és a köszméte. Mindkettő hálás anyaga a konzerviparnak (a köszméte textilgyáraknak is keresett cikke pektin tartalmánál fogva) és helyi feldolgozás mellett mindkettő szántóföldi nagybani termelésre is alkalmas.

Mindezek konzerválása a húskonzervgyárral kapcsolatosan is elképzelhető. (Lásd Csepel.)

Megférne azzal a ma különösen szokásos konyhai zöldségszáritás is. A gyökérfélék legjavának ugyancsak városunk és környéke a hazája.

Ha figyelemmel vagyunk arra, hogy az élelmiszerek nagyobb mennyiségének tárolásához szokott Európa ma nem elégítheti ki ezirányú vágyait, ha meggondoljuk, hogy a háborút követő időszak milyen felvevő képességet sejtet az említett gyártmányokban, ha számot vetünk azzal, hogy az élelmiszeri ipar és ennek szolgáltatásába állított termelés hány munkáskezet foglalkoztatna, hogy főleg a városokhoz közel fekvő területek (kertészek és mezőgazdasági ingatlanok) rentabilitása mennyire emelkedhetne az említett termények nagybani előállításával; ha arra gondolunk, hogy tízezer darab vágómarha szállítása ezer vasúti kocsi igényel, míg ugyanaz a mennyiség „dobozban” legfeljebb hatnyolc kocsi, ha mindezeknek nemzetgazdaságunkra való jótékony hatását mérlegeljük, nem jöhetünk más megfontolásra, mint amire én jutottam, t. i., hogy cselekedjünk, de minél előbb.

Ha ilyen megfontolásra jutottunk, akkor nem fogjuk lekicsinyelni azt a törekvést, amely — ha csak pár téglával is — de hozzá kívánna kezdeni az új gazdasági rendhez való felkészültségünk építéséhez.

Tudom én nagyon jól, hogy egy ilyen gondolatot felvetni sokkal könnyebb, mint megvalósítani.

A magyar töke, a magyar társadalom megértése, a közhatalom támogatásával már nagyobb feladatokat is megoldott.

A kezdeményezésnek a gazdalkodásból

kell kiindulni, már azért is, hogy a későbbi irányítás is az ő kezében maradjon. Debrecen társadalmának, hála Isten, nagyjében még ma is gazda-képe van. Meggyökerezett ember minden időben gazdává válni is igyekezett. Ha nagyobb nem tudott, de kis gazdaságot, földet minden esetre igyekezett szerezni. A gazda érdeke mindenkor közérdek volt egyúttal, igen kisszámú kirívó esetektől eltekintve. Ezek szerint szólhatnék bátran Debrecen egész társadalmáról, ha a gazdákat emlitem is.

Nem tartom magam valami nagy újtónak, mikor a gazdák figyelmét eddig meglehetősen járatlan és nekik idegen útra igyekeztem irányítani, amikor ipar, de az ő iparuk megteremtését javaslom. Ez annak a szolgálatában áll, hogy ne csak a kisebb hasznokkal elégedjek meg a magyar mezőgazda, hanem a termelés egész útján végighaladva, a nagyobb hasznokat is magának biztosítsa, ne engedje azt át másik számára, mint eddig történt.

En azt hiszem, hogy minden magyar agyának kötelessége ma, ha erre be van rendezve, ilyen gondolatokat megteremni és annak megvalósítását munkálni.

Kétségtelen, hogy hitre is van ilyen nagyobb vállalkozásnak szüksége, különösen a megerősödés idejére, de azt hiszem, hogy az okos fők által vezetett ma eléggé bőpenzü hitelintézeteinkben ezt a segélyforrást könnyű megtalálni.

Egészen természetes, hogy közületeink gondos vezetői, mint a rájuk bízott közvagyon és közérdek hűségese sáfárai, a lakosságukat oly nagy mértékben érintő ilyenféle gazdasági tervekkel szemben a legnagyobb érdeklődést mutatják. Öröködnék azon, hogy más versenytárs valamely közintézmény, vagy ilyen gazdasági alkotás megszerzésében meg ne előzze őket és leleményesnek mutakoznak a támogatás, az előnynyújtás módozataiban.

A város támogatása különben rendszerint a törvényhatósági adó bizonyos időre való elengedéséből áll, vagyis egy még nem létező bevételi forrás meg nem nyitásától.

Érdekes az, hogy igen komoly szakkörök állítása szerint a magyar ipar annyira óhajtott decentralizálásának egyik főakadálya az, hogy vidéki városaink jóval nagyobb törvényhatósági adókulccsal dolgoznak, mint Budapest és közvetlen környéke. (Újpest, Pestszenterzsébet stb.)

Alig hihető, hogy megfelelő anyagi támogatást az anyaország (trianoni értelemben) épp annyit szenvedett vidékei éppen olyan mértékben ne nyerhessenek, mint a közölesen visszatért egyéb vidékek. Országgrészekről szándékosan nem szólok, mert közjogi értelemben, csak Erdély „országgrész”, a Felvidék, Kárpátalja, az ország egyes vidékei, de teljesen téves ezeket is országgrészeknek nevezni, mert ebben az elnevezésben bizonyos történelmi, közjogi kü-

lönállás értelme rejlik.

Annál kevésbé várható ez, mert mai kormányunk, törvényhozásunk, szociális közérdekek alkotásának terén többet cselekedett rövid évek alatt, mint ami azelőtt fél évszázadok alatt történt.

Nagy gazdasági, a jövőt szolgáló alkotások iránt is erősebb érdeke van a mai államvezetésnek, mint a múltban volt. Ennek gyönyörű tanulságát láttuk mi, debreceniek is a napokban a hajózható Tisza—Körös-i csatorna hajótársasági szakaszán folyó munkálatok bemutatása alkalmából.

Olyan hatalmas alkotás ez, amit csak a magyar jövőben való hit, a magyar akarat, a magyar tehetség együttesen hozhatnak létre.

Boldogan láttuk ott újból szemtől szembe a legelső magyar embert, a magyar hit, a magyar akarat, a haza javát minden irányban munkáló magyar tehetség örök ércszobrának nagyszerű megismerését.

Az a nagyszabású munka, amely Kormányzó urunk legmagasabb érdeklődése mellett folyik, ott épp úgy az új gazdasági rend szellemében történik is tekinthető, mint ez a kisebb jelentőségű, de az Alföld szerepének kiégyesítő vonását képező iparosítási tervzet.

Mentől több meglevő adottságot tudunk ebbe az európai gazdasági rendbe belevinni, annál erősebb és kedvezőbb lesz abban vállalt szerepünk, hazai gazdasági életünk javára.

Öt revolverlövessel gyilkoltak meg egy újvidéki magyar detektívét

A budapesti főkapitányságra vasárnap reggel rádióüzenet érkezett, amelyben az újvidéki rendőrkapitányság jelentette, hogy ismeretlen merénylők Újvidék utcáján több pisztolylövessel agyonlőtték Koles István László 36 éves detektívét.

A merénylők a lövéseket 9 milliméteres szerb füstös pisztolyból adták le. A merénylőt színhelyén hét töltényhüvelyt találtak. A fiatal detektívbe öt golyó fúródott és mindéggyik halálos volt.

Koles István László a menyasszonyával szombaton éjszaka mozból hazafelé igyekezett. Amint a szerb templom mögötti

Nyitra-utcai ház elé értek, az egyik falmentéséből két ballonkabátos fiatalember ugrott elő. Gyors egymásutánban hét lövés dördült el, a detektív holtan esett össze.

A rendőrség erőles nyomozást indított, megerősítették a határőrséget, mert a jelek szerint a merénylők a határ felé szöktek.

Koles István László újvidéki születésű és a megszállás ideje alatt a városban élt. Visszacatoláskor tolmács volt, majd felvették a detektívtestületbe.

Minden gazda és munkás tekintse a maga ügyének a termelés fejlesztését

—mondotta báró Bánffy Dániel földművelésügyi miniszter a balatoni ünnepségen

Balatonfüred, szeptember 1. A Balaton partjának nyarlevégi hagyományos ünnepségei vasárnap kezdődtek meg valamennyi balatonmenti nagyobb fürdőhelyen.

Balatonfüreden történt a Balatoni Sporthét hivatalos megnyitása, itt rendezte meg a Faluszövetség a Széchenyi István szövetkezeti és gazdanapot, a Balatoni Sporthétet, valamint a gyümölcs- és horkiállítás Fűreden ünnepélyesen avatta fel gróf Széchenyi István szobrát.

Az ünnepségekre Balatonfüredre érkeztek Albrecht kir. herceg és Katalin kir. hercegnő, a kormány képviselőiben Hóman Bálint vallás- és közoktatási miniszter jelent meg, továbbá ott voltak Reményi Schneller Lajos pénzügy miniszter, Radosnay László igazságügy miniszter, báró Bánffy Dániel földművelésügyi miniszter, vitéz Bély Alajos vezérőrnagy, országos sportvezető, valamint Czupik Gyula veszprémi megyéspüspök, Herzeg Ferenc, valamint Stolpa József államtitkár, több felsőházi tag és országgyűlési képviselő, azonkívül a szövetkezetek és gazdaérdekeltségek vezetői.

A SPORHÉT ES GYÜMÖLCSKIÁLLÍTÁS MEGNYITÁSA

Vasárnap reggel Fűreden zenés ébresztő volt, majd 9 órakor a telepen katolikus és református tábori istentiszteletet tartottak.

Az isentiszteletet után zajlott le a Ba-

Pigniczky István

A szegedi hírneves Brauswetter órásnak tanítványa a 12 évig elörendő szakmunkása volt. CSAPO-UTCA 12 SZÁM.

latoni Sporthét megnyitása. Albrecht királyi herceg, a Sporthét fővédnöke megnyitó beszéde után Telegdi Béla gróf főispán, Zala vármegye közönsége nevében üdvözölte a vendégeket.

Ezután a gyűlésen helyiségeiben rendezett gyümölcs- és horkiállítás megnyitására került sor. Cs. Darab József, a Balatonfüredi Gazdakör elnökének üdvözlő szavai után Bánffy Dániel báró földművelésügyi miniszter nyitotta meg a kiállítást.

— A szövetkezetek célkitűzéseit a magam részéről — mondotta a miniszter — mindig melegen támogatom. Végül a miniszter utalt arra, hogy a magyar szőlősgazdák különösen megérik a rendkívül helyzet hátrányos következményeit.

— Mindent elkövet — mondotta — hogy a szőlősgazdák jogos érdekeit előmozdítsa.

A vendégek ezután megtekintették a rendkívül gazdag anyagú kiállítást.

A GAZDA- ES SZÖVETKEZETI NAP ÜLÉSE

A Faluszövetség a Balatoni Sporthét és Borhét keretében Széchenyi Gazda- és Szövetkezeti napot rendezett. Mayer János, a Faluszövetség elnöke mondott megnyitó beszédet, majd báró Bánffy Dániel földművelésügyi miniszter beszédében a milliárdos mezőgazdasági programról szólt.

— Ajándékot nem adunk senkinek — hangsúlyozta — de építünk minden járásban téli gazdasági iskolát és azt a gazdát, aki a rossz földet termővé teszi, aki egészen kiváló állapotot tenyész, aki az eddigieit hasznosabb növényt termel, kedvezményben részesítjük.

— Minden gazda, és minden mezőgazdasági munkás, tekintse a maga ügyének a termelés fejlesztését, mert csak közös munkával és összefogással virágozhatnak fel az országok.

Ezután Krudy Ferenc országgyűlési

képviselő, Somogyi Imre és Czermakin Antal országgyűlési képviselő szóltak fel.

A SZÉCHENYI-SZOBOR

Nagyszabású ünnepség keretében történt a vallás- és közoktatásügyi miniszter által adományozott Széchenyi-szobor felállítás. A füredi arnyas sétányon állították fel a fehér kőszobrot, Andrassy-Kurta János szobrászművész kitűnő alkotását. A balatonfüredi levante zécekar eljátszolta a Himnusz, majd Telegdi Béla gróf főispán mondott ünnepi beszédet és méltatta Széchenyi István gróf érdemeit a Balaton felvirágoztatása terén. Telegdi Béla gróf főispán a szobrot megörzés végett átadta a Szent Benedek-rendnek.

A pannonhalmi főpárt képviselőiben Gidró Bonifác apát vette át a szobrot és méltatta Széchenyi nagyságát.

Ezután a szobor megkoszorúzása következett.

BEKÖLTÖZÖTT A CSALÁDVÉDELMI SZÖVETSEG HÁZAIBA HUSZ GÖCSEJI CSALÁD

Vasárnap délután avatták fel Fűreden a fürdőteleptől a községig vezető úton a hegycsúcsban a termésköböl épített, piroseserepes, barátságos új házakat. Báró Bánffy Dániel földművelésügyi miniszter Radosnay László igazságügy miniszter, a balatonfüredi kerület képviselője és gróf Telegdi Béla zalamegyei főispán is megjelentek az avatáson. A vendégeket vitéz Beneczes Miklós helyügyi államtitkár fogadta a ház, most felépült ház lakóival együtt. Az ünnepség rövid, katonás volt.

Hétfőn este beomlott egy ház a Márton Kálmán-utcában

Az egyik lakó megsérült és be kellett szállítani a kórházra

Szombaton este óta egy erőteljes vihar beköszöntésével vasárnap és hétfőn egész nap egész éjjel csaknem szakadatlanul ömlött Debrecenben az eső. Többször nagyobb zivatar formájában mutatkozott, közben fújt a szél is.

Hétfőn este, amikor még mindig javában esett az eső, már egy ház összeomlását is jelentették. A Horváth István debreceni ácssegéd tulajdonát képező Márton Kálmán-u. 9.c. alatt lévő négyszögletű egyszobás-konyhas ház este fél 8-kor összeomlott. A talaj a ház alatt ugyanis a sok esőzés folytán már annyira meglazult, hogy nem bírta tartani a tetőt és felő, hogy az egész összedől. Szabó Gábor katonai küldönc lakása teljesen tönkrement, sőt a hirtelen történt összedőlés következtében Szabó Gábor is súlyos sérüléseket szenvedett. A mentők a sebészeti klinikára szállították, ahol ápolásra felvették.

A tűzoltóság nyomban kivonult, a romok alól a bitorokat kimentette

APOLLO filmszínház

Már csak 2 napig:

Egy fál lencse

Karady, Jávör, Csontos és Maly ötletes és mulatságos filmje. Luce és Magyar híradó

Somogyi Imre, a község bírja a ház érzésének adott hangot, majd Beneczes Miklós emelkedett szószárra.

— A nép- és családvédelmi szövetség pénzéből teremtettk az, amit itt látunk — mondta — Nem könyöradományt jutalunk ezeknek az embereknek, hanem külsőnt nyújtottunk arra a fedetetre, amelyre egyetlen bank sem ad hitelt: a becsületre és a tisztességre...

Elmondotta a továbbiakban, hogy a lakóknak húsz év alatt kell majd visszafizetniük a házipénzes költségeket, amelyek az idén átlagban ötezer pengőt tesznek ki.

A Nép- és Családvédelmi Szövetség különben minden megyében fokozta az iramot, tavaly az árvízujtotta területen kétezer ház épült, az idén ötezer háznak telő alá szerte az országban, száraz Zala megyében.

Az új telepések nevében Gerencsér György köszönte meg a füredi hájlelkosokat, majd végigvezette a vendégeket a telepre.

Elsőtétítés ma: 19.30 órától

Az ország keleti részén szeptember hó 2-án 19.30 órakor kell elsőtétíteni, mely 5.10 óráig tart. (MTI)

Vígszínház mozgó

Ma utoljára a legizgalmasabb háborús repülőfilm:

Stukák

Érdekes felvételek a német zuhanóbombázók támadásairól!

Holnapról: „Gyürkócs fiúk”

Két hét alatt 250-300 kilométert nyomultak előre orosz földön diadalmas honvédeink

Kudarcba fultak a szovjet ellentámadások — Fapuskás fiu zászlóaljkat állítottak az oroszok golyófogóul — A magyar veszteséglista — Papen jelentéstételre Berlinbe repül Japán szembeszáll a bekerítő arevonallal

A Magyar Távirati Iroda jelenti: A m. kir. honvédezerkar főnöke közli: Az augusztus 18-án kiadott jelentés óta csapataink 250—300 kilométert nyomultak előre.

Vadászrepülőink a túlerő ellen eredményesen harcoltak. A legutóbbi légiütközetnél 15 szovjet gépet lőttünk le. Egy géppunk nem tért vissza.

Utászaink és vasútépítő csapataink kiemelkedő munkája a gyors előnyomulás lehetőségét és az utánpótlás zavartalan-ságát eredményesen elősegítette.

Veszteségeink VIII. 10.—IX. 1. között: Halott: 11 tiszt, 154 fő legénység. Sebesült: 37 tiszt, 376 fő legénység. Eltűnt: 2 tiszt és 21 fő legénység.

LANKADÓBAN

A SZOVJET ELLENTÁMADÁSOK

A Magyar Távirati Iroda jelenti: A dnyepermenti szovjet ellentámadások — miután a szovjet csapatoknak sehol sem sikerült egy talpalattnyi területet sem visszaragadni a szövetséges hadseregektől — a legtöbb helyen erősen veszítették heveségükből s szemmel láthatóan lankadóban vannak.

A szövetséges erők több ellenséges rohamcsapatot foglyul ejtettek. A szovjet védelem az eddig nagy tömegekben bevetett gyalogság helyett főképp tüzéségének és repülőinek hatására veti a súlyt anélkül, hogy bárhol is eredményt ért volna el. A szövetségesek mindenütt elérték napi céljaikat s megteremtették a további hadműveletekhez szükséges feltételeket.

Mint a „Magyar Távirati Iroda” beavatott helyről értesül, a honvéd vasúti építő alakulatok páratlanul rövid idő alatt befejezték a szovjet csapatok által elpusztított vasúti hálózat több rendkívül fontos pontjának helyreállító munkáját.

Az egyik felrobbantott negyeméteres híd felépítésével igen tetemes közlekedő szakasszal hosszabbították meg a forgalmat. A magyar vasútépítő alakulatok bravúros teljesítményéről a szövetséges katonai szakkörök is a legteljesebb elismeréssel nyilatkoznak.

A LÜTZOV-VADÁSZRAJ BRAVURJA

Berlin, szeptember 1. Augusztus 30-án egy német vadászraj Lützov rajparancsnoknak, a vaskeresztes adományozott főgyalomság tulajdonosának vezetése alatt ezredik szovjet ellenfelét lötte le. (MTI.)

Berlin, szeptember 1. (Német TI.) Német harci repülőek augusztus 31-én a keleti arcvonal középső szakaszán is eredményesen támadták a közforgalmi utakat és az összevont szovjet csapatokat. Elpusztítottak 20 páncélcsovis. Sok tehergépkocsit szétromboltak, illetőleg megrongáltak bombáikkal és gránátzilánkokkal, valamint elhallgattattak két légvédelmi üteget, 15 szállító vonatot vagy elpusztítottak, vagy annyira megrongáltak, hogy nem tudták útjukat folytatni. (MTI.)

Berlin, szeptember 1. A Német TI. értesítése szerint német harci és zuhanóbombázó gépek augusztus 31-én különös sikerrel folytatták támadásaikat a harc közben hátráló szovjet csapatok ellen Alakurtólól keletre. (MTI.)

Szülők figyelmébe!

**Iskolai aktatáskát,
kézi és háti bőrtáskát**

legelőnyösebben vásárolhat

Tóthfalussynál

Piac-u. 40.

Piac-u. 16.

Berlin, szeptember 1. (Német TI.) Német harci gépek augusztus 31-én Oesel szigettől keletre észrevettek és megtámadtak

egy bolsevik csapatszálító hajót. A kb. 3000 tonnás gőzös egy bombatalálat után erősen füstölve megállt a tengeren. (MTI.)

Megsemmisült szovjet hadosztályok

Berlin, szeptember 1. A Tallin körül lezajlott harcokban teljesen megsemmisültek a 10. szovjet hadtest kötelei, a 22. gépésített lövész hadosztály, a 10. lövész hadosztály és a 16. lövész hadosztály maradványai, valamint sok haditengerészeti egység és a sorkatonasághoz beosztott munkasalakulat. Mindezen felül még nagyobb számú foglyot ejtettek. (MTI.)

Berlin, szeptember 1. A finn arcvonalon harcoló német repülőek vasárnap súlyos támadást intéztek az alakurtti kiserő-

dök és hadállások ellen. 6 kiserődöt egész bizonyosan megsemmisítettek, több állást pedig telitalálattal romboltak szét. Az úthálózatot és a vasútvonalakat is több találat érte. (MTI.)

Berlin, szeptember 1. Egy német hadosztály az Ilmen tótól délre eső szakaszon erős szovjet hadakat zúzott szét és több mint 1600 foglyot ejtett. Megsemmisült öt szovjet páncélcsovis, ezek között egy 52 tonnás is. (MTI.)

Rendkívül nehézé vált a bolsevikok helyzete

Berlin, szeptember 1. Mint a Német TI. vel mértékadó helyről közlik, a Novgorodtól északra levő térben a német véderő kemény csapásai és a véres szovjet veszteségek következtében

rendkívül nehézé vált a bolsevikok helyzete.

A szovjetek utolsó tartalékaként hamarjában felállított és erősen kevert csapatrészeket vetettek harcba. E csapatok közé sok szovjet gyár és fegyverüzem munkásai és üzemvédelmi alakulatait sorozták be. (MTI.)

Berlin, szeptember 1. A keleti arcvonal középső szakaszán augusztus 31-én heves harcok zajlottak le. A bolsevik csapatok vereséget szenvedtek és kénytelenek voltak

meghárítani. Ezekben az ütközetekben 25 páncélcsovis semmisült meg, közöttük 8 drb. 52 tonnás. Ezzel együtt

augusztus 30-án és 31-én egyetlen német hadosztály hadművelési területén összesen 36 szovjet páncélcsovis löttek szét és semmisítettek meg.

Ugyanez a német hadosztály augusztus 30-án és 31-én lőtt még 5 szovjet gépet. Nagyobb szovjet haderők augusztus 31-én megtámadták a Dnyeper alsó szakaszán a német állásokat, de véres veszteségek után visszavonultak. A németek ezer foglyot ejtettek, 21 gránátvetőt és sok nehéz gyalogsági fegyvert zsákmányoltak. A szovjet hadak augusztus 31-én súlyos veszteségek árán sem tudták Kievtől délre átkelni a Dnyeperen. (MTI.)

Eredményes támadások Pétervár környékén

Berlin, szeptember 1. Mint a Német TI értesül, a német légihaderő kötelei a hadsereg támogatására augusztus 31-én eredményes támadásokat hajtottak végre Pétervár környékén. A szovjet katonákban és hadianyagban nagy veszteségeket szenvedett. A repülőek megsemmisítettek ezen a vidéken 18 szovjet páncélost, azok közül 150 tehergépkocsit is használhatatlanná tettek. Telitalálattal harcképtelenné tettek egy bolsevista légvédelmi üteget, amely zavarni igyekezett a német légkötelek támadásait. (MTI.)

Berlin, szeptember 1. A finn csapatok augusztus 31-én is igen szép sikereket

érváltak ki egy helység körül. 800 bolsevik katona elesett a harcokban. 300 szovjet katona fogságba esett. Ezen a szakaszon több szovjet járőr a nemzetközi jogba ütközően finn egyenruhát viselt és finn nyelven beszélt. (MTI.)

Berlin, szeptember 1. (Német TI.) Német szárazföldi csapatok augusztus 21-én hat szovjet hajót süllyesztettek el a keleti arcvonal északi szakaszán. Német légvédelmi tüzerek augusztus 30-án és 31-én 41 szovjet gépet löttek le és két darab 52 tonnás, valamint egy 30 tonnás páncélcsovis semmisítettek meg a középső arcvonalszakaszon. (MTI.)

Fapuskás fiuk, mint golyófogók

Berlin, szeptember 1. (Német TI.) Egy haditudósító arról ad jelentést, hogy a szovjet arcvonalon fiú zászlóaljkat vetnek küzdelembe. A bolsevisták 10—16 éves ifjakat szednek össze, ezeket zászlóaljokba osztják és fapuskával látják el őket. Ezek után a zászlóaljkat rajokba és sza-

kaszokba tagolva küldik a német állások ellen, de kézilgránátokkal is ellátják őket. A fiúk a bolsevista gyalogságnak és a géppuskás lövészeknek golyófogóul szolgáltak. Veszteségük óriási, mert amikor megkísérelték a menekülést, nagy tömegekben löttek őket agyon. (MTI.)

Japán az élet és halál választóján

Tokió, szeptember 1. (Német TI.) Mabucsi ezredes, a császári főhadiszállás sajtóosztályának főnöke, a japáni nagy földrendés 18. évfordulója alkalmából mondott beszédében kijelentette, hogy Japán immár kénytelen szétlőni az úgynevezett ABCD szövetség bekerítő gyűrűjét, amely támogatja a csunging kormányt Japán elleni harcában.

— Gyagorlatban ez annyit jelent — folytatta —, hogy Japán hosszú háborút kezd Amerika és Anglia ellen.

A bekerítő arcvonal életveszélyes fenyegetése a Japán birodalomnak és Japán biztonságának.

Ertelmetlen dolog lenne karbatelt kézzel, tétlenül bevárni a halált. Japánnak sohasem szabad ezt megtennie s ezért ma az élet és halál választóján áll. Mabucsi ezredes hangsúlyozta ezután hogy Japán számára életkérdés a nagy közös ázsiai élettér megteremtése. (MTI.)

Tokió, szeptember 1. (Német TI.) Ito tengeragyot kinevezték a haditengerészet h. vezérkari főnökévé. Tokintettel arra, hogy Ito eddig szinte kizárólag tényleges

szolgálatot teljesített a haditengerészetben, illetékes haditengerészeti körökben nagy jelentőséget tulajdonítanak kinevezésének. (MTI.)

SZUCSUGU JAPAN TEGERNAGY LEMONDOTT

Tokió, szeptember 1. (Német TI.) A sajtó szerint Szucsugu tengeragy annak az óhajának adott kifejezést, hogy megváltik hivatalától és visszavonul minden politikai szerepléstől.

A tengeragy a császár politikájának támogatására irányuló mozgalom központi tanácsának vezetője. A tengeragy a közeljövőben felkeresi a miniszterelnököt és közli vele elhatározását.

Szucsugu tengeragy távozásának okáról a sajtó semmit sem közöl. (MTI.)

Tokió, szeptember 1. (NST) A vasárnapi lapok kivétel nélkül vezető helyen magyarazzák Konyev herceg lépésének célját s mivel e cikkek tartalma lényegében megegyező, minden valószínűség szerint sugalmazott cikkekéről van szó. Az Asahi Shimbun hangsúlyozza, hogy bár a kínai konfliktus kezdete óta Japán szándékosan nem idézett elő surlódást

az Egyesült Államokkal, mégis az európai háború kitörése óta a két állam egymáshoz való viszonya igen kényessé vált. Nyilvánvaló, hogy az USA távolkeleti politikájában néhány Japán számára érthetelen mozzanat van.

ROOSEVELT

A HÁBORUS VESZEDELMEKRŐL

Zürich, szeptember 1. (Bud. Tud.) Washingtonból jelentik, hogy Roosevelt elnök „A Roosevelt Home Club” évi közgyűlése alkalmából beszédet mondott, amelynek során kijelentette, hogy a világháborús veszedelem ma még nagyobb, mint a háború kitörésének idején volt. Annak a reménynek adott kifejezést, hogy az Egyesült Államok távolmaradhatnak a háborútól, hangoztatta azonban, hogy a háborúról és a hékéről való döntés nemcsak az Egyesült Államok kezében van. Végül azt a kijelentést tette, hogy a diktátorok megatartása az Egyesült Államokot előbb, vagy utóbb a háborúba való belépésre kényszerítheti. (MTI.)

Hydepark, szeptember 1. (Német TI.) Roosevelt elnök hétfőn a munkáinap alkalmából tartott beszédében kijelentette: Mindent meg fogunk tenni, ami erőnkön belül, — folytatta Roosevelt, — teljes mértékben vállalniuk kell azt a szerepet, hogy legyőzzék a vad erőszaknak azokat az erőit, amelyeket Hitler most szabadjára engedett. (MTI.)

AZ ANGOL ÉS SZOVJET CSAPATOK TALÁLKOZTAK IRÁNBAN

Teherán, szeptember 1. (Német TI.) Mint jól tájékozott körök hangsúlyozzák, a brit és szovjet harci erők hétfőn Kasvinban, Teherántól száz mérföldnyire északnyugatra, találkoztak. (MTI.)

Teherán, szeptember 1. Furugi miniszterelnök a parlamentben bejelentette, hogy az Angliával és a Szovjetunióval folyó tárgyalások „bizonyos fokig világosságot teremtettek” s a végső eredményt hétfőn, vagy kedden azonnal az iráni parlament tudomására hozzák.

Reuter-jelentés szerint Anglia és a Szovjet többek között azt követelik az iráni kormánytól, hogy a brit és szovjet csapatok három övezetet szálljanak meg Perzsiában: a délnyugatiráni köolajvidéket, a transziráni vasutat és Tebriszt, valamint környékét, hogy a vasútvonalakat hadianyagszállításra felhasználhassák.

A ROMÁN VESZTESÉGLISTA

Bukarest, szeptember 1. (MTI.) A 8. sz. veszteséglistában, amelyet hétfőn hoztak nyilvánosságra, 27 tiszt és egy altiszt neve szerepel. A felsoroltak a harcra nem estek.

HUNGÁRIA FILMSZÍNHÁZ

MA ELŐSZOR

az alvilág rémének
RICHARD TALMADGE
nak két izgalmas kalandor
filmje:

1.
**Rémület
az alvilágban**

2.
**A vasöklü
kormányos**

Előadások: d. u. 5, 7, 9-kor!

Híradó!

KIEVTÖL ESZAKRA 27 SZOVJET MONITOR MEGSEMISÜLT

Vezéri főhadiszállás, szeptember 1. (Német TI) A vederő főparancsnoksága közli:

A német hadsereg kötelekei augusztus 26 óta a Dnyeperen Kievtől északra 27 szovjetmonitort és ágyúszázdot semmisítettek meg.

Esztorozag megfeszítése során elfoglaltuk a nyugati parton fekvő Hapsal kikötőhelyet. Az augusztus 28-án befejezett Tallinn körüli harcokban 11.432 foglyot ejtettünk és 293 ágyút, 91 páncélos harckocsit, két páncélvonatot és sok más hadianyagot zsákmányoltunk.

A Finn-tengeröbölben német hadsereg részek folytatták az aknakeresést. Aknázáraink területén több mint 60 égő ellenséges hajót figyeltek meg.

Az Atlanti óceánon egy tengeraltjáró mackas, ismételt lámadások során négy ellenséges kereskedelmi hajót süllyesztett el egy erősen védett hajókaravánból. A megsemmisített hajók úrtartalma 14.000 tonna.

Erősebb harcok repülőerők hétfőre virradó éjjel az angol szigeten bombázták Hull bevitt kikötőt. A bombatalálatok súlyos pusztításokat okoztak a dokkberendezésekben, ellátási útemekben és reaktárházakban, ezenkívül több nagy tűzvész keletkezett. Más harcok repülőgépek további kikötőberendezéseket bombáztak Anglia keleti partján, valamint repülőtereket. Két bombázót leltek Anglia felett.

Észak-Afrikában német harcok repülőgépek a vasárnap esti órákban hatalmas lámadást intéztek Alexandria és Port Said angol hajóállomásokat katonai berendezést ellen.

Hétfőre virradó éjszaka angol repülőgépek behatoltak Nyugat-Németországba. A ledobott bombák lakóegységekben, főbb között Kölnben károkat okoztak épületeken. Egyes ellenséges repülőgépek lámadási kísérletei Észak-Németországban nem jártak sikerrel. Éjszakai vadászaink és légharító fitegink hét hért gépet lőttek le.

A BOLSEVISTÁK MEGSZÁLLTAK TEBRISZ KONZULÁTUSAIT

Ankara, szeptember 1. Péntek óta szovjet csapatok ellenőrzik az Iránból Törökországba vezető összes útvonalakat s mindennemű közlekedést megtiltottak. Az utolsó Teheranba érkezett hír szerint Irán fővárosában minden órában várják a szovjet csapatok bevonulását. A lakosság az Elburs-hegységbe menekül. A Tebriszbe bevonuló szovjet csapatok azonnal megszállták minden konzulátust.

Az egész iráni olajvidék immár brit kézben van. Az iráni városok megszállása után a perzsa csapatok laktanyáikban maradnak, ahol kölcsönösen kieserélik a foglyokat is.

LEVÁLTJAK LORD HALIFAXOT

Newyork, szeptember 1. (Német TI.) Mint a Newyork Herald Tribuna londoni diplomáciai körökben megtudta, Lyttleton százados, az angol háborús kormány jelenlegi kairói képviselője, két hónapon belül leváltja Lord Halifax washingtoni angol nagykövétet. Lyttleton utódja Duff Cooper lesz. (MTI.)

Newyork, szeptember 1. (Német TI.) Mint az Associated Press jelenti, az alaskai Nomeben két szovjet gép szállt le, utána Washingtonba. A két gép 47 utast visz és valamennyien diplomáciai útlevelel rendelkeznek. (MTI.)

ANGLIA, MINT A HÁBORÚ OKOZÓJA

Róma, szeptember 1. (MTI.) Az olasz sajtó a háború kitörésének 2. évfordulójával foglalkozva ismét felidéri a háborús felelősség kérdését és rámutat arra, hogy a háború okozója Anglia volt Lengyelországnak és más államoknak adott kezessége révén.

Emlékeztetnek a lapok a Duce végső békekísérleteire, majd kifejezésre juttatják a tengelyhatalmak megmáshatatlanságának, hogy ezt a háborút a végső győzelem kivívásáig folytatják. Gayda a Giornale d'Italia a „Harmadik évben” c. cikkében hangsúlyozza, hogy a tengelyhatalmak győzelmének eredménye igazi demokratikus Európa lesz.

amelyben minden nemzet megtalálja a maga politikai egységét, amelyben meglesz a méltányos arány a nemzetek nagysága és anyagi lehetőségei között. A Lavora Fascista hangoztatja, hogy a háború elhőzódásáért és kiterjesztéséért kizárólag

„Méliusz” könyvkereskedés

tankönyvek,
füzetek,
iskolaszerek
közismert szaküzlete

Telefon: 16-73

Londont és Washingtonot terheli a felelőség. Az angolszász plutokraták Sámson módjára, azt akarják, hogy velük együtt pusztuljon a világ, csak hogy ne kelljen elismerni vereségüket.

Amsterdam, szeptember 1. (Német TI.) A londoni rádió elismeri, hogy az elmúlt éjszaka a francia parlok elleni hadműve-

letekről két brit bombázó és egy brit vadászgép nem tért vissza. (MTI.)

Szofia, szeptember 1. (Stefani.) Filov miniszterelnök a Szobranje rendkívüli ülésén, amelyet szeptember 3-ra hívtak össze, fontos politikai beszédet fog mondani. (MTI.)

Papen jelentéstételre Berlinbe repül

Ankara, szeptember 1. (NST.) Illetékes helyen közlik: Papen német nagykövét kedden jelentéstételre Németországba repül.

Ismet Inönü köztársasági elnök, mint főparancsnok, üzenetet küldött Csakmak tábornagy, török vezérkari főnöknek: „A

jelen órában hadseregünk az a biztosíték, amelyre egész nemzetünk részegyezi pillantását. A biztosítékra akkor lenne szükség, ha kormányunknak a béke fenntartására irányuló komoly törekvései megghiusulnának.”

Kétnapos esecsemőt loptak el a budapesti Uj Szent János kórházból

Budapest, szeptember 1. Az Uj Szent János-kórházban rejtélyes gyermeklopás történt. A harmadik születési pavilon egyik kórtermében fekszik Vas Anna háztartásbeli alkalmazott, akinek kétnapos gyermekét valaki éjjel 11 és 12 óra között egyszerűen

ellopta.

A bűneset felfedezése után az egész kórházban izgalmas nyomozás kezdődött, de hiába. A kis gyermeket nem találták meg. Feljelentést tettek a rendőrségen, amely erélyes nyomozást indított a cs-esemelőpási ügyben.

Lezuhant Franciaországban egy utasszállító repülőgép

Marseille, szeptember 1. (OFI.) Egy utasszállító repülőgép hétfőn délután lezuhant, beleesett a Bolmon tóba és 13 bennülő életét veszítette. Három ember súlyos sebesülésekkel megmenekült. Gourret, a marseillei kikötő igazgatója, a francia-olasz fegyverszüneti bizottság tagja szin-

tén áldozatul esett a szerencsétlenségnek. A gép egyik motorja megállt s ezért a repülőgép, amely Marseilleben már normálisan tudott felszállni, a Berre tó felett váratlanul félkört írt le. A gép ezután belezuhant a Bolmon tóba, amely voltképpen a Berre tónak nagy mélységű öble.

Debrecenben betört egy korcsmába és jól mulatott egy hajdusobozslói napszámos

A lopott hegedűt nem tudta értékesíteni és Kabán dűhében összetörte

A debreceni rendőrség igen érdekes ügyben fejezte be a nyomozást. Néhány nappal ezelőtt ismeretlen tettes az éjszakai órákban bomasztott Molnár János Veres utca 11. szám alatti vendéglős kerítésén, majd az udvar felől felfeszítette a vendéglős ajtaját és behatolt az italmérésbe. A vakmerő betörő biztonságban érezhette magát, mert egymásután bontotta fel a zamatos ajkört tartalmazó üvegeket és zavartalanul fogyasztotta el. Ugylátszik azonban, hogy a jó torkú betörő megsokallta az edességet, mert fröccsöt is készített, de csak félig itta meg. Utána felfeszítette a pénztárfiókot, amelyben 6.20 fillér két fillérest talált. Ezután azonban még nem elégedett meg, mert tovább is kutatótt. Az egyik szekrény ajtaját felfeszítette, amelyben egy hegedűt talált. Ezt is magához vette és kiment az udvarra.

Rövid terepszemle után az éle-

kamra ablakát is kifeszítette, bemászott és egy lisztesszakót akart kiemelni az ablakon, de miután ez nem sikerült megelőgedett azza, hogy egy női kerékpárról leszerelte a dinamót. Ezután mint aki jól végezte dolgát, ugyanazon az úton távozott, amelyiken oda behatolt.

Molnár János csak a reggeli órákban fedezte fel a betörést és ismeretlen tettes ellen azonnal feljelentést tett a rendőrség központi ügyeletén. A rendőrség széleskörű nyomozást indított a vakmerő betörő kézrekerítésére és a nyomozás eredményre is vezetett, mert sikerült elfogni Pócsik András hajdusobozslói napszámost, aki beismerte, hogy ő követte el a betörést a Veres utcában. A dinamót Kabán adta el hat pengőért. A hegedűt is megkísérelte értékesíteni, de senkinek sem kellett, ezért dűhében összetörte és az állomás közelében az árokba dobta. Nyomozás során valóban megtalál-

Tóth Gábor úriszabósága

Debrecen, Piac-utca 89

Telefon: 28-31 — Divatszövetek raktáron — Telefon: 28-31

tak a törött hegedűt Kabán. A hegedű egy öreg cigány tulajdonát képezte és a szegény cigány addig sánpáncolt, míg Molnár vendéglős megajándékozta egy új hegedűvel. Így most már tovább muzsikálhat kedvére. Pócsik András kihallgatása után átkísérték az ügyesség fogházába.

Az Olasz Kulturintézet új tanéve

A királyi és császári olasz követség védnöksége alatt álló Olasz Kulturintézet októberben újra megkezdte működését. Ingyenes nyelvtanfolyamokat rendez kezdők, haladók és társalgók részére. A nyelvórák időpontjának kitűzése a hallgatók közös megegyezése útján történik. A tanfolyamok résztvevőinek gazdag könyvtárban olasz napilapokban, folyóiratok és szépirodalmi valamint tudományos művek állanak rendelkezésre. Az intézet igazgatóságán minden eddiginél nagyobb szabású tervet dolgozott ki az új tanév. Hangversenyek, filmbemutatók is szerepelnek többek között a tervben. Mindezeket az intézet hallgatói ingyen látogathatják. A tanfolyamok teljesen ingyenesek, csupán a kezdők 2. a haladók 4 pengő beiratási díjat fizetnek félévenként. A beiratások már megkezdődtek. Naponta szeptember 15.-ig délelőtt 11-től 1-ig szeptember 15 után 11-től 1-ig és délután 5-től 7-ig. Olasz Kulturintézet, Hatvan-utca 2. sz. Telefon 12-04.

SVAJCI LAP A LEGHIRESEBB DEBRECENI PROFESSZORRÓL

Genf, szeptember 1. (MTI.) A Tribune de Geneve szombati száma terjedelmes cikket szentel Hatvani István professzornak, a debreceni polihistornak, aki a zürichi egyetemen és Bâselben végezte tanulmányait és ott a teológia doktora. Nagy elismeréssel foglalkozik a cikk Hatvani sokoldalúságával és kiemeli, hogy természettudományi munkássága európai hírnevet szerzett neki. A szociális egészségügy terén úttörő munkát végzett. Megállapítja a svajci lap, hogy Hatvani professzor alkotó gondolatai egy századdal megelőzték korát.

TITOKZATOS ÉJSZAKAI LÁTÓGATÓ A KISS ÁRON UTCÁBAN

A debreceni rendőrség titokzatos éjszakai látogatás ügyében indította meg a nyomozást. A feljelentést Szilágyi Márton piaci árus, Kiss Áron utca 21. szám alatti lakos tette ismeretlen tettes ellen, aki a rendőrség központi ügyeletén elpanaszolta, hogy már hetek óta éjjel pontosan 1 és 2 óra között ismeretlen egyén jelenik meg lakása udvarán s először az ablakokat kopogtatja végig, majd az ajtókat kezdi döngölni. Érdekes, hogy az eset minden este megismétlődik s ennek ellenére Szilágyi Márton minden este nyitva hagyja utcai kapuját. A rendőrség a titokzatos éjszakai látogató személyazonosságának megállapítására megindította a nyomozást.

Az osztályorsjáték huzása

10.000 pengőt nyert: 80674
5000 pengőt nyert: 11436
4000 pengőt nyert: 42217
3000 pengőt nyert: 82698
2000 pengőt nyert: 3810 36301
42559
1000 pengőt nyert: 1703 4750 10101
15039 23146 46363 65629 80044 90404
800 pengőt nyert: 412 22199 35805
53922 61423
600 pengőt nyert: 2620 5743 8378
21846 41622 49778 54126 57529
500 pengőt nyert: 95 1234 6377
14192 15702 23271 42946 43536 51513
57890 59728 63875 69631 82275
300 pengőt nyert: 2683 2865 4784
6381 6665 7591 8054 11222 12898
13318 15900 16884 19321 22721 25014
26784 28282 29085 35542 35360 42168
43742 44683 45239 46784 47541 56344
58488 59628 60229 60812 62427 66774
69376 79289 80229 80745 81177 82831
83989 84360 86774 88438 88558 90650
91815

Debrecen város törvényhatóságának közgyűlése

Új közigazgatási bizottsági tag: Nagy József ny. rendőrfőtanácsos

Debrecen város törvényhatósági bizottsága hétfőn délután 4 órakor közgyűlést tartott Lossonczy István főispán elnöklésével. A Nemzeti Hírszékgy után Lossonczy István főispán nyitotta meg a közgyűlést. Bejelentette, hogy dr. Kállay Kálmán egyetemi professzort, ezévi rector magnifikust és dr. Kiss Sándor rendőrfőkapitányhelyettes, a debreceni rendőrkapitányság vezetőjét hivatalból behívták Debrecen város törvényhatósági tagjai sorába. A bejelentést egyhangú lelkesedéssel fogadta a közgyűlés.

Dr. Poroszlay László tb. tanács-

nok ismertette ezután a polgármester június és július havi jelentését.

Sor került a közgyűlésen a Rásó Sándor lemondása folytán megüresedett közigazgatási bizottsági tagsági hely betöltésére. Lossonczy István főispán titkos szavazást rendelt el, s ennek során egyhangúan Nagy József ny. rendőrfőtanácsost választotta meg a közgyűlés a megüresedett bizottsági tagsági helyre.

Több kisebb-nagyobb jelentőségű ügyet tárgyalt ezután a közgyűlés, amelyekről lapunk más helyén számolunk be.

A teáskanna reitekéből

ezer pengőt lopott el két testvér

Fjál János Erdpatak, Zsindelyes tanyai ispán Nyiregyháza utazott a feleségével az elmúlt hét végén. Ezt az időt kihasználva Pelles Miklós 26 éves gazdasági cseléd és fiatalokú öccse, alkulcsal behatoltak lakásába és a zárt ebédlőszekrény felfeszítése után

egy teáskannában őrzött ezer pengőt ellopták.

A pénzt mindjárt elásták, nehogy

árulójuk legyen. Két nap mulva száz pengőt kivettek és még aznap éjszaka megitták és elkártyázták.

Bőkezűségük lett árulójuk. A csendőrség mindkettőjüket őrizetbe vette. Hosszas tagadás után beismerették tettüket és megmutatták a még megmaradt 900 pengő rejtékhelyét. Pelles és öccsét a nyiregyházi ügyészség fogházába szállították.

Halálos szerencsétlenség ért

egy tizenkétéves gyermeket a pocsjai gőzmalom vízűtő medencéjében

A debreceni klinikán az elmúlt nap borzalmas kínok között meghalt Lőcsei Gyula nevű 12 éves gyermek, akit két nappal azelőtt súlyos égési sebekkel szállítottak be kezelés végett. A gyermek sérülésével és halálával kapcsolatosan a pocsjai csendőrség vizsgálatot indított és hétfőre már jelentést is tett a debreceni királyi ügyészségre.

A 12 éves tanuló, Lőcsei Gyula a pocsjai gőzmalom udvarán játszódott társaival, míg hozzátartozói a malomban voltak elfoglalva az öröltéssel. A malom mellett van egy úgynevezett hűtő vízmedence, melynek felülete körülbelül kilenc négyzetméter és a víz mélysége is meghaladja a két és fél métert. A gépekből ide folyik ki a felforralt víz, amely aztán cirkulálva visszatér majd a kazánba.

Állítólag valami játékszere esett bele a kis Lőcsei Gyulának ebbe a

medencébe, s ő gyanútlanul utána hajolt, és eközben belebukott a mély vízbe, amely még forró volt és erősen gőzölt is. A gyermek társai és szemtanúk azonnal segítségére szaladtak a vízbeesett gyermeknek, ki is emelték, akkorra azonban annyira összeégett a teste, hogy nem sokára fel is hólyagzott.

Ilyen súlyosan összeégve szállították be aztán a debreceni klinikára, ahol azonban a leg gondosabb kezelés mellett sem tudtak már segíteni rajta, mert a sérült gyermek vasárnap virradóra szörnyű kínok között meg is halt.

A vizsgálati jelentés alapján a debreceni királyi ügyészség gonatlanságot látott fennforogni a halálesettel kapcsolatban és ezért el is rendelte a vizsgálóbíró a holttest felboncolását. Egyben megindult az eljárás a felelősség kérdésének tisztázása végett.

A rendőrség többrendbeli csalás és lopás gyanúja miatt őrizetbevett

egy hajduböszörményi villanszerelőt

A Debrecenben lopott kerékpárokat Hajduböszörményben értékesítette Nagy Gábor

A debreceni és hajduböszörményi rendőrségnek hosszas nyomozás után sikerült elfogni egy veszedelmes tolvajt, akit nem kevesebb, mint nyolcvan rendbeli csalással, több rendbeli lopással és egy rendbeli okirathamisítással gyanúsítanak.

A hatalmas bűnügy gyanúsítottja Nagy Gábor hajduböszörményi villanszerelő.

Nagy Gábor különösen a kerékpár lopás és értékesítés terén képpezte ki magát. Kihallgatása során beismerte, hogy Debrecenben összesen hét darab kerékpárt lopott össze. Többek között Nagy lopta el Papp László Jerikó-utca 53. Stepper Károly Timár-utca 30. Csóka János Tancsics Mihály-utca 6. Szabó Gábor K. Tóth-utca 32. szám alatti lakosok kerékpárját. A lopott kerékpárokat Hajduböszörménybe kártyázott. Igen eredményesen működ-

dött Hajdúszoboszlón is. A lopott kerékpárokhoz igazolványt hamisított és Hajduböszörményben értékesítette.

A többrendbeli csalást is igen agyafurtt módon követte el. Debrecenben a böszörményi országúton a Hajduböszörmény felé tartó gazdák szekereit megállította és elpanaszolta, hogy gazdája vásárolni küldte be Debrecenbe, de nincs elegendő pénze a vásárláshoz és így több embertől 5—15 pengőig terjedő összegeket csalt ki.

Hajduböszörményben a megnevezett villanszerelő megdöbbenve vette, amikor egyre-másra keresték fel, hogy adja meg a pénzt.

A feljelentést a hajduböszörményi villanszerelő tette és a rendőrségnek így sikerült ártalmatlanná tenni a veszedelmes bűnözőt.

Nagy Gábor kihallgatása során a csalásokat is beismerte,

de trükkjével annyi embert károsított meg, hogy azoknak névlajstromjának összeállításán még most is dolgozik a hajduböszörményi rendőrség, mert a károsultak valamennyien hajduböszörményi lakosok. Nagy Gábort kihallgatása után őrizetbevették és hétfőn délelőtt átkísérték a királyi ügyészség fogházába.

FERENC JÓZSEF
KESERŰVIZ

Zöld József h. polgármesternek és dr. Balla Bertalan főjegyzőnek

jegyzőkönyvi köszönetet mondott a közgyűlés közellátási tevékenységükért

A közellátási hivatal többi tisztviselőjének pénzjutalmat szavaztak meg

Debrecenben — mint ismeretes — 1940 áprilisában a cukorjegyrendszer bevezetésével egyidőben állították fel a közellátási hivatalt és az egyes közellátási irodákat. Ettől az időponttól kezdve a közellátási hivatal vezetői, tisztviselői nehéz szolgálatot teljesítettek, s ebben feláldozták szabadságukat, vasárnapjukat és ünnepnapjukat is. A terhes, idegfejesítő munka ellenére a nagyközönség érdekében elismerésre méltó munkát végeztek ezek a tisztviselők, s ezért méltányos, hogy buzdításul, de főképpen eddigi munkásságuk elismeréseképpen bizonyos jutalomban részesüljenek.

Dr. Kölesy Sándor polgármester úg y tartotta méltányosnak, hogy a közellátási hivatal tisztviselőikara és alkalmazottai az alábbi mérték szerint kapjanak jutalmat: a három főtisztviselő, névszerint Zilahy Sándor, Szabó Géza adótiszt és Kiss Ferenc ny. irodaigazgató fejenként

500—500, összesen 1500, a 18 csoportvezető 100—100, összesen 1800, a 23 egy éves szolgálattal rendelkező ideiglenes kiegészítő alkalmazott 20—20, összesen 460, a 10 egy évi szolgálati idővel rendelkező kiegészítő eljárók 20—20, összesen 200 pengőt.

A polgármesteri indítványt Zöld József h. polgármester, a közellátási hivatal vezetője terjesztette a tegnapi közgyűlés elé.

A javaslatot egyhangú lelkesedéssel fogadta a közgyűlés.

Dr. Kölesy Sándor polgármester javasolta ezután, hogy fáradságtalan, odaadó és páratlan munkásságáért Zöld József h. polgármesternek és dr. Balla Bertalan városi főjegyzőnek jegyzőkönyvi köszönetet mondjon. A közgyűlés lelkes egyhangúsággal fogadta el a javaslatot és melegen ünnepelte Zöld József h. polgármestert és dr. Balla Bertalan főjegyzőt, akiknek felbecsülhetetlen érdemei vannak a város közellátásának zavartalan biztosításában.

Használt tankönyv

jutányos áron, füzetek és írószerek olcsó árban

Böhm István könyvkereskedő,
KOSSUTH-UTCA 2. (Városháza)

Tizenhét—huszonöt pengős lakbértörlesztéssel 20—30 év alatt a sokgyermekes családok tulajdonába kerülnek a debreceni szociális házak

Az összesen 35 családi házat építenek fel Debrecenben a szociális alapról

A sokgyermekes munkáslakások kérdése Debrecenben most egy újabb jelentős lépéssel közeledett a mielőbbi megvalósulás felé. Mint ismeretes az Országos Nép és Család-védelmi alap debreceni költségvetése keretében az országos szociális felügyelőség 300 ezer pengőt irányzott elő sokgyermekes munkásházak felépítésére. Az előkészítő munkálatok során a város legutóbbi törvényhatósági közgyűlése 45 családi ház helyéül a Gyepüsor mentén lévő hat holdnyi területet váltotta meg 38.400 pengőért a várostól. Ezzel egyidőben versenytárgyalási hirdetményt hozsátott ki a polgármester 35 darab lakóház felépítésére.

Az egyszoba-konyhás épületek tervrajzát egységesen az országos alap készítette el. Mindegyik épületben egy ötször öt méteres helyiség lesz két fülkével, egy kisebb konyhahelyiséggel, mosóhelyiséggel, kamarával és nyílt tornáccal. Egy-egy lakóház 66 négyzetméternyi területen épül.

Zártkörű versenytárgyalás alapján a polgármester javaslatára azonos egységár mellett a következő kisiparosokat bízták meg a sokgyermekes lakóházak építési munkáival: 1600—1600 pengős költséggel Tóth András 12, Kiss József 12, Marsalkó László 11, lakóház föld, kőműves, elhelyező munkáit végzi. Az ács munkáival 240—240 pengős egységárral tíz háznál Juhász Józsefet, öt-öt háznál Mező Imrét, Szalontai Istvánt, Mező Bélát, Hajós Lászlót,

és Tóth Miklóst bízták meg. 450—450 pengős egységárral Szabó Imre és Szolnoki Győző közösen 6, Gyulai Lajos 6, Szalal József 6, Erdel Ferenc 6, Szekeres Dániel 6, és Pongrácz Árpád 5 épület asztalos, lakatos, mázó és üveges munkáit vállalta.

A munkálatok, — ebben az építési anyagok ára nincsen benne, — 80.150 pengőt tesznek ki. Az anyagok beszerzésére ezenfelül 94.800 pengő szükséges. Egy-egy lakóház építése anyaggal együtt mintegy 5000 pengőbe kerül, s havi 17.50, illetve 25 pengős lakbértörlesztéssel 20-30 év alatt jut az illető munkás birtokába.

Az ötezer pengős összegben nem foglalják benne a melléképületek, utépítés, kerítés költsége. A szociális alap elősövénykerítéssel kívánja elválasztani egymástól az egyes telkeket.

Az építkezés fontosságára és sürgősségére való tekintettel a munkálatok vállalatbaadásához és kimondottan a sürgősséget.

— Önálló diákgyülekezet alakítanak a bácskai egyetemisták. A Magyar Tudóstól jelenti: A belgrádi és zágrábi egyetem volt magyar hallgatói Ujvidéken értekezletet tartottak, amelyen résztvett dr. Ruday Rezső miniszteri tanácsos. Az értekezlet kimondta, hogy minden magyar egyetemi városban önálló diákgyülekezet alakítanak a bácskai egyetemisták és ezek az iskolák a Délvidéki Magyar Közművelődési Szövetség alosztályaként fognak működni

Sörözzünk a Gambrinusban

Jelentős közmunkákat adott vállalatba a kis- és közgyűlés

Sok debreceni kisiparos jut ismét munkához

Debrecen város törvényhatóságának közgyűlése az előkészítő bizottságok és a kisgyűlés javaslata alapján a város községe tulajdonában levő laktanyákban mellette szükséges építési és karbantartási munkákat vállalta adta. A nagy debreceni katonai épület átalakítási munkáit már egy régebbi közgyűlés elhatározta, s ennek alapján

260 ezer pengős keretet jelöltek meg a pavillon laktanya, a tüzerlaktanya, a híradó laktanya és a közrendészeti kórház javítási munkálataira.

A végrehajtásra azonban eddig a rendkívüli viszonyok következtében nem kerülhetett sor. Ebben az évben aztán időszerevé váltak ezeknél az épületeknél bizonyos átalakítási munkálatok. Gondos felülvizsgálat alapján elhatározták tehát a konyhahelyiségek modernizálását, a fűtőhelyiségek átalakítását, kerítések kijavítását, a villanyvezetékek falbasztylesztését, közsatornahálózat bekapcsolását és a tüzerlaktanyában terméskőburkolat létesítését.

A polgármester a munkálatokra nyilvános versenytárgyalást hirdetett meg s ennek elbírálása után a hétfői közgyűlés a következő vállalkozókat bízta meg a munkálatok elvégzésével: Kőműves munka a Pavillonlaktanyában: Abel László 23.719.50, Filep István a tüzerlaktanyában 7.708, a híradó laktanyában 9.777, a közrendészeti kórházban 3.640 pengő költséggel. A betonburkoló munkát és a műkőmunkát a Pavillon- és tüzerlaktanyában Filep István végzi 21.204 pengő költséggel. Ácsmunka: a Pavillonban Rácz Lajos 593.80, a tüzerlaktanyában Juhász József 1525.36, a híradó laktanyában Rácz Lajos 3390 pengővel. Bádógos munka: Szücs András a Pavillonban 2012.25, a tüzerlaktanyában 99, a híradó laktanyában 472 pengővel. Asztalosmunka a Pavillonban: Abel László 4317, a tüzerlaktanyában Kovács Ferenc 444, a híradó laktanyában Kovács Ferenc 415 pengővel. Lakatosmunka: a Pavillonban Király Imre 13.175, a tüzerlaktanyában Király Imre 2428, a híradó laktanyában Gál András 5663 pengővel. Mázolómunka: Szathmáry András a Pavillonban 2866.80, a tüzerlaktanyában 320.16, a híradó laktanyában 252.30 pengővel. Úvegezési munkálatok: Kaszanyitzki Endre a Pavillonban 1760.66 a tüzerlaktanyában 376.78, a híradó laktanyában 208 pengő költséggel. Villanyvilágítás karbantartása: Horváth József a Pavillonban 4902, a tüzerlaktanyában 1789 a híradó laktanyában 351 pengővel. A tüzerlaktanya külső csatornaépítési munkálatát 43.724 pengővel Bartha István, míg az útburkoló munkákat 43.274 pengő költséggel Bartha Gábor vállalkozó végzi. A vízvezetékcsatlakozásokkal a Pavillonban és a tüzerlaktanyában Németh Lajost bízták meg 53.676 pengővel, míg a híradó laktanyában Nagy Lajost 3.425.50 pengővel. Az így végrehajtott munkálatok összege 257.221 pengőt tesz ki.

A DTE tornacsarnokának átalakítása

Debrecen város egyetlen fedett tornacsarnokát, a Debreceni Torna Egyesület helyiségét az utóbbi évek viszontagságos időjárása nagymértékben megrongálta. Különösen a tetőszerkezet és a fűtőrendszer rongálódott meg, s ennek következtében biztonsági rendszabályokból kellett zárni a helyiséget. Már a múlt évben szükségesnek mutatkozott tehát a DTE tornacsarnok átalakítása és kijavítása. A tető és fűtőrendszer kijavítása mellett újjá kell építeni az öltöző, mosdó helyiségeket, szertár létesítése vált szükségessé

Írógép eladás, csere, vétel
HURAY Iparkamara, T. 17-93.

és ugyanekkor meg kell szüntetni azt az állapotot, hogy az udvarra, amely kiképzés helye, — a DTE tornatermen kell átmenni.

Az 1940. évi közgyűlés a munkálatokra 25 ezer pengős, míg az egyik ezevi közgyűlés 15 ezer pengős hitelkeretet állapított meg, a vallás és közoktatásügyi miniszter pedig 15 ezer pengős államsegéllyel kívánta előmozdítani azt. Az államsegélyből 1600 pengőt már meg is kapott Debrecen városa.

s a most kiírt versenytárgyalás részben eredményes is lett. A legelőnyösebb ajánlatok figyelembevételével az átalakítási költségek 75 ezer pengőt tennének ki az előirányzott 48 ezer pengővel szemben. Ezért Kalenda Lőránt műszaki tanácsos előterjesztésére a városi közgyűlés úgy határozott, hogy a 26—27 ezer pengőt kitevő központi fűtés létesítése, a padlózási munkálatok vállalatbaadását most mellőzi, s felterjesztéssel élnek a kultuszminiszterhez az államsegély felemelése érdekében.

A legsürgősebben elvégzendő munkálatokat ugyanakkor a következő vállalkozóknak ítélték oda: föld és kőművesmunka Smurák József 12.745, bádógosmunka Csathó Gábor 488.50, asztalos, lakatos munka Szabó József 11.626.50, szobafestő, mázolómunka Szathmáry András 652, vízvezetékcsatlakozó munka Jakab József 6.817, a villanyvezeték munka Fülöp Lajos 1426.54, összesen 33.755.54 pengővel. A közgyűlés megbízta dr. Kölcsey Sándor polgármestert, hogy az ács, tetőfedő, fapadozat és fűtési berendezési munkálatokat szabadkézből adja vállalatba.

Betonnal burkolják a Pozsonyi-utat és Sport-utcát

Mint ismeretes, Debrecen városa két ízben tartott versenytárgyalást után 122 ezer pengős vállalati összeggel a Bitumen út-építő Rt-t bízta meg a Pozsonyi-út és a Sport-utca bitumenburkolattal való ellátására. A szükséges anyag beszerzésének nehézsége miatt azonban a Bitumen Rt. nem teljesíthette vállalt kötelezettségét, s ezért a hétfői közgyűlés felbontotta a szerződést és elhatározta, hogy a két utcát betonburkolattal látják el. A Sport-utcát 6 méter szélességben 1 réteg, míg a Pozsonyi-utát 8 méter szélességben 2 réteg betonnal fedik be s a bitumen és betonburkolat között mutatkozó, meglakartított összegről viszont, mintegy

1800 pengős költséggel a nagyterdei Vigadóhoz vezető utat hozzák rendbe. A munkálatok végrehajtására a polgármester versenytárgyalási hirdetményt ad ki.

A Világítási Vállalat épületének emeletreépítése

A legutóbbi közgyűlés foglalkozott a debreceni Világítási Vállalatnál végrehajtott építési és átalakítási munkálatok vállalatbaadásával. Ennek során az irodaépület fölé tervezett emeletreépítési munkálatokkal 52.015 pengős költséggel Fábrián József vállalkozót bízták meg. A kisgyűlési határozat ellen Debrecen és Vidéke iparpartistület ácsmesteri szakosztálya fellebbezést nyújtott be dr. Kölcsey Sándor polgármesterhez, s ebben kérte, hogy az emeletreépítési munkálatokat megszólva adja a város vállalatba.

A fellebbezést és a polgármester határozatát Kalenda Lőránt műszaki tanácsos ismertette a hétfői kisgyűlésen. Javaslata a kisgyűlés kímoldta, hogy a munkálatok egységes elvégzése szakszerűség szempontjából kívánatos. Ezért, s mivel a fellebbezés elkészése érkezett a polgármesterhez, valamint nem a versenytárgyalásban érdekeltek nyújtották azt be, a fellebbezést elutasították. Ennek értelmében

mégis csak Fábrián József végzi el a munkálatokat.

Építkezés a nagyterdei faraktár területén

Kalenda Lőránt műszaki tanácsos előterjesztésére vállalatbaadta a hétfőn megtartott kisgyűlés

a nagyterdei belső faraktár telepén létesítendő istálló és melléképület építési munkáit is.

A munkálatokra előirányzott 16 ezer pengővel szemben a vállalati összeg 11.531 pengőt tesz ki. A föld, kőműves, elhelyező munkát Szilágyi József 7.927.54, az ácsmunkát Mezei Béla 3299, a bádógos munkát Domonkos János 120.50, a lakatos, mázó, üveges munkát Bors Kálmán 184 pengős költséggel végzi.

Külön kiállítások a csütörtökön megnyíló Budapesti Őszi vásáron

A szeptember 4-én megnyíló Őszi Vásár legnagyobb szenzációja az a hatalmas kiállítás lesz, mely hős honvédeink szovjetfronti zsákmányából rendeztek. De emellett egyéb látványosságai is lesznek a vásárnak. Hatalmas dívatrevü színház épült az őszi és téli dívatrevü bemutatására s utána a közönség külön belépőjegy váltása nélkül szenzációs keskeny filmbemutatókat nézhet végig. A napestig tartó főzömbemutatókon főként azoknak az ételeknek előállítását mutatják be, mely a legalkalmasabbak arra,

Erdőri lakásokat építenek a Külső-Guthon

Ugyanekkor elhatározták a külső guthi kettős egyszoba-konyhás erdőri lakás felépítését is. A megtartott versenytárgyalás alapján az ácsmunka elvégzésével Fekete Lajos 4462.80, a bádógos munkával Csathó Gábor 144, az asztalos, lakatos, mázó és üveges munkával közösen Szabó Józsefet és Szolnoky Győzöt 1639.80 pengős vállalati összeggel bízták meg. A föld kőműves és elhelyező munkálatokra csupán Katona Ferenc nyújtott be egy 14.169 pengős ajánlatot, ezért a kisgyűlés megbízta dr. Kölcsey Sándor polgármestert, hogy erre a munkára újabb zártkörű versenytárgyalást írjon ki. Az erdőri lakások építésére 22 ezer pengős hitelkeret áll rendelkezésre.

hogy a háziasszonyok kevésből is izletes és tlapláló ételeket állítsanak össze. A vásáron több, mint 700 kiállító vesz részt, több mint 30 magyar ipari szakma remekét hozza a vásárra.

A félúti utazási kedvezmény már hétfő hajnali óta érvényben van. A vásár szeptember 4-én nyílik és 15-én este zárul. Kedvezményes utazási igazolványt kapható a Debreceni Ujság—Hajdúföld kiadóhivatalában, Piac-utca 56. Megye-háza mellett.

Vándor-iskolai jelleggel elemi iskolát szerveznek a Kishegyesi-úti szükségglakások mellé

Három új tanyai elemiiskolát nyitnak meg ebben az évben

Több ízben foglalkoztunk már azaz, hogy Debrecen város nagy áldozatkészséggel a vallás és közoktatásügyi miniszter támogatásával három új tanyai elemiiskola építését kezdte meg. Az építkezések már olyan előrehaladott állapotban vannak, hogy az iskolákat ebben az évben megnyitják. A napokban már átadják rendeltetésének a szovati-úti elemiiskolát, míg a Perc dűlőben építetett október folyamán nyitják meg. Erős ütemben folynak a Létai-úti elemi iskola építését is, ezt december elején állítják be a debreceni elemi oktatás szolgálatába.

Ugyanekkor egy újabb ideiglenes jellegű elemiiskolával is gyarapodik Debrecen városa. Bendák Gyula királyi tanfelügyelő, aki eddigi munkássága során igen sokszor bizonyította be rátermettségét és hozzáértését az elemi oktatás fejlesztésében, nagyszerű kezdeményezéssel vándoriskolai jelleggel egy elemi iskolát állít be a most épült városi szükségglakások részére. Ebben az iskolában három tanerőt foglalkoztatnak s szeptember első napjaiban már meg is kezdte működését a kishegyesi úti napközi otthon épületében.

Szeptember 1-től csak kilencfajta lábbelit szabad készíteni

Olesó disznóbőr-csizmák kerülnek forgalomba

A kormány a nyersbőrkiezletek gazdaságos felhasználása és az ország lábbelivelátása érdekében korlátozta a lábbelik készítését, egyben felhatalmazta a közellátási minisztert, hogy szabályozza a készíthető lábbelifajtaikat. A közellátási miniszter megállapította, hogy milyen börtalpú lábbelik készíthetők.

A rendelet értelmében szeptember 1-től kezdődően csak kilenc lábbelifajta készíthető. A közellátási miniszter ugyancsak engedélyhez kötötte a nem börtalpú lábbelik készítését is. Október 1-től kezdődően csak előzetes engedély alapján szabad gumí- és egyéb műtálpú lábbelit készíteni. A fenti rendelkezések figyelembevételével készíthető lábbelik árának megállapítása most van folyamatban akként, hogy feltétlenül tartós lábbelik jutányosan szerezhetők be.

A szeptember 1-től készíthető kilenc lábbelifajta a következő: 1. Férfi munkásbakancs 39—46 sz. 2. Fiú munkásbakancs 35—38 sz. 3. Férfi magasszárú fűzős cipő 39—46 sz. 4. Férfi fél, fűzős cipő (regatta) 39—46 sz. 5. Fiú fűzős, magasszárú cipő

31 34, 35—38 sz. 6. Női magasszárú fűzős cipő 35—42 sz. 7. Női fél regatta és pános cipő 35—42 sz. 8. Leány fűzős, magasszárú cipő 31—34, 35—38 sz. 9. Gyermek magasszárú, fűzős cipő 23—26, 27—30 sz.

A rendelkezéseket nem kell alkalmazni a rendelkezett rendszeresített lábbelifajta (típusok) előzetes megrendelés alapján mérték szerint is készüljenek. Tekintettel arra, hogy a disznóbőrből készült lábbelik minél nagyobb mértékű elterjedése fontos közérdek, a közellátási miniszter rendelkezése nem vonatkozik a disznóbőr felhasználásával készült lábbelikre.

A rendelkezéseket nem kell alkalmazni továbbá a testi fogyatkozásban szenvedők részére készülő különleges lábbelik készítésére, valamint csizmákra, bocskorokra és papucsokra sem. Gondoskodás történt arról, hogy a közeljövőben kellő mennyiségű, olesó, nembörtalpú csizmat hozzanak forgalomba. Gondoskodás történt végül arról is, hogy a lábbelifajta műszaki leírását és rajzát minden cipőiparos fiúérekért szerezhesse meg.

Statáriális kivégzés Ungvárott

Ungvár, szeptember 1. Az ungvári törvényszék rögtönítélő bírósága még augusztus 16-án tárgyalta Ulles Sándor 23 éves péksegéd statáriális lopási bűnügyét, aki Csapon az elcséjtetés ideje alatt egy vendéglőben ahol borozott.

egy esendő irattáskájából kiloptott egy papírdobozt, melyben 200 pengő értékű ékszer volt. A lopást hamar észrevették, Ullesot még az állomáson elfogták.

A lopásért már három ízben, a magyar nemzet elleni hűtlenség miatt pedig legutóbb kétévi fegyházbüntetést kitöltött vádlottat a statáriális bíróság kötél általi halálra ítélte.

A bíróság akkor kegyelmi tanácsot alakított és a kegyelmi kérvényt felterjesztette. Azóta Ulles az ungvári törvényszék fogházában várta sorsának fordulását.

Most érkezett le a legfelsőbb döntés, amely elutasító volt. Délelőtt fél tízenkéntkor hirdették ki

Ulles előtt a kegyelmi kérvény elutasítását

Mindgyárt levitték a siralomházzá átalakított cellájába. Bogár János állami ítéletvégrehajtó pedig a törvényszék udvarán felállította a bitófát.

Délután pontban egy órakor vezették el a bitófa alá az elíteltet, aki a siralomházban papot kért, meggyónt és megáldozott.

Az ítéletet egy óra három perckor végrehajtották, egy óra 16 perckor jelentették az orvosok a halál bekövetkezését.

lartottak a betörők, mert az összelopott sok holmit kellett értékesíteni. A lopott dolgokat kivétel nélkül Budapestre szállították és ott értékesítették. Vidlák Dezső és Sulyok Gyula 1941 január 9-én jelent meg ismét Debrecenben és már az első éjszaka nagyszabású betörést hajtottak végre, amennyiben betörték Daniél Sándor MÁV felügyelő Jókai-utca 6. szám alatti lakásába, ahonnan 1800 P értékben készpénzt, ezüst Rákóczi öpen-gőket és nagyobb mennyiségű ékszert vittek magukkal. Március 6-án már Tóke Mária Ajtó-utca 12. szám alatti lakását lörte fel Vidlák, de ezúttal Sulyok László segédkezett és innen 300 pengő értékű ékszert loptak. Június 4-én Szmeccsányi Anna Honvéd-utca 26. szám alatti lakásába törtek be és itt 400 pengő értékű ékszert zsákmányoltak. Sulyok Gyula Rebusi Ilona Bethlen-utca 8. szám alatti lakásába is betört s ezen idő alatt öccse örködött az utcán, de Babosi Ilona még idejében hazatért és Sulyok Gyula mindent a helyszínen hagyott becsomagolva és elmenekült. Sulyok Lászlónak ezenkívül még volt egy külön bűncselekménye is. Budapestben együtt lakott Márffy Sándor pincérral. A szorgalmas és becsületes

FERENC JÓZSEF KESERŰVIZ

pincér 390 pengőt takarított meg fizetéséből és összegyűjtött pénzt párnája alatt rejtgette. Sulyok László észrevette hogy sok pénz van a párna alatt és amikor Márffy nem tartózkodott otthon ellopja a pénzt és megszökött Budapestre. Ezenkívül a fiatalabbik Sulyok Debrecenben Vidlakkal együtt a Nagyvárad-u. 10. számú házba is betört, ahonnan egy vaskazettát loptak el. A vaskazettában 35 pengő volt, amit kivettek, a kazettát pedig a Külsővártéren eldobták.

A három gyanúsított ezeket a debreceni betöréseket ismerte be. Vallomásukról részletes jegyzőkönyvet vettek fel és kihallgatásuk után átadják őket a királyi ügyészségnek.

A nyári időszámítás télen is megmarad

Budapest, szeptember 1. Mint a MTI értesül, a nyári időszámítást az ősz bekövetkezésével sem fogják megváltoztatni. E kérdéssel a közelmúltban foglalkozott a minisztertanács és megállapította, hogy a jelenlegi rendkívül viszonyok az időszámításnak egy órával való eltolását a téli hónapokra is indokoltá tessék, így tehát a mostani óraszámitás az ország egész területén a tél folyamán is változatlanul fennmarad. (MTI)

A Károly Ferenc József-uton

elgázolt az autó
egy vigyázatlan gyermeket

Könnyen végzetessé válható autógázolás történt vasárnap délelőtt a Károly Ferenc József úton. Szentpéteri Kun István, a városi nyomda vállalat igazgatója autójával a város felé igyekezett s vele szemben egy szekér közeledett, amikor az autó és szekér között két fiúcska szaladt keresztül. Szentpéteri erősen fékezett, de a két gyermek oly hirtelenül bukkant fel a láthatáron, hogy a szerencsétlenséget már nem lehetett elkerülni. Az autó jobb sárha-

nyója elkapta Kányási Tibor 11 éves gyermeket és a földredöntötte, minek következtében jobb lábszartörést szenvedett.

Szentpéteri Kun István a sérült gyermeket azonnal beemelte autójába és beszállította a Horthy Miklós kórházba, ahol ápolás alá vették. A gázolással kapcsolatban a rendőrség azonnal megindította a nyomozást és megállapította, hogy a gyermek vigyázatlansága okozta a szerencsétlenséget.

Ismét „lebukott“ Sulyok Gyula állás nélküli borbélysegéd

Testvérével és egy budapesti társával sorozatos betöréseket követett el Debrecenben és Nagyváradon

A nagyváradú rendőrség hosszas nyomozás után ártalmatlanná tett egy háromtagú bűnszövetkezetet, amelynek tagjai Debrecenben, Nagyváradon és Budapestben a bűncselekmények egész sorozatát követte el. A bűnszövetkezet két tagja: Sulyok Gyula és Sulyok László nem éppen ismeretlen a debreceni nyomozó hatóságok előtt, hiszen a két állás nélküli borbélysegéd hosszú időn keresztül lakott Debrecenben és csak Erdély felszabadulása után telepedtek meg Nagyváradon.

Sulyok Gyula első bűnügye nagy felháborítást keltett. Az állás nélküli borbélysegédet tettenérték, de mindenáron szabadulni akart az üldöző rendőrök és detektívek elől és a Csapó-utcán az egyik ház letéjéről a másikra mászott, ennek ellenére mégis sikerült elfogni. Sulyok Gyula testvérével, Sulyok Lászlóval az-án Nagyváradra költözött, ahol megismerkedett Vidlák Dezső budapesti lakossal. Három aztán újabb bűnözések elkövetésére adták magukat. A Nagyváradon elkövetett betörések lenyomozása után a városi rendőrség a három bűnözőt átadta a debreceni rendőrségnek. Itt kezdetben tagadtak, de később töredelmes beismerő vallomást tettek és a betörések egész sorozatának elkövetését ismerték be.

Az első betörés még 1939 november 17-ére nyúlik vissza. Sulyok Gyula ekkor betört Gazdag Pál postatanácsos Rákossai Jenő-utca 5. szám alatti lakásába, ahonnan egy hosszú bőrkabátot és egy érszűrőt loptott el. Míg Sulyok Gyula bent dolgozott, addig öccse kint az utcán örködött, hogy bátyját meg ne zavarhassák munkájában. A lopott dolgokat Budapestre vitték, az órák még útközben kidobták a vonat ablakán, mint értéktelent, míg a bőrkabátot eladták.

Két nappal később Geiger József hangya tisztviselő, Szent Anna-utca 50. szám alatti lakásába hatoltak be az ablakon keresztül és innen 35 pengőt vit-

tek magukkal. 1939 december 5-én Deak Dezső rendőrségi kezelő Kar-utca 38. szám alatti lakásába törtek be s itt mindent összeszedtek, ami csak kezük ügyébe akadt. Többek között ékszert, ruhaneműt, pisztolyt, aktatáskát mintegy 400 pengő értékben. December 13-án Ambros Márton MÁV felügyelő Hodászi Lukács-utca 13. szám alatti lakásába törtek be. Itt a szekrényből kiszúrtak mindent, majd ékszereket és ruhaneműt loptak el 500 pengő értékben. Itt a betörést Vidlák Dezső követte el, míg a kapuban Sulyok László örködött. Ugyanebben az összelételeben 1940 január 7-én Szmeccs Emil főkönyvelő Vendég-utca 44. szám alatti lakos lakását keresték fel, ahonnan betörés útján 1200 pengő értékű ékszert és ruhaneműt zsákmányoltak.

Ezúttal Debrecenben hosszabb pihenőt

Hatszázötven pengő értékű ruhaneműt loptak ki a vasuton a lezárt kosárból

A debreceni rendőrség vakmerő lapással kapcsolatban indította meg a nyomozást. A feljelentést Fekete Sándorné Szablya utca 7. szám alatti lakos tette, aki Székesfehérvárról utazott Debrecenbe. Utibőrdőnjét lezárva még Székesfehérváron adta fel személypoggyászként. Debrecenbe mikor megérkeztek utibőrdőnjét átvette, annak ellenére, hogy fel volt

törve és egy spárgával kötötték körül.

Feketéné csak otthon vette észre, hogy utibőrdőnjéből hiányzik mintegy 650 pengő értékű ruhanemű, s ezért azonnal a rendőrség központi ügyeletére sietett, ahol ismeretlen tettes ellen megtette a feljelentést. A rendőrség széleskörű nyomozást indított a vasúti tolvaj kézrekerítésére.

2500 üzletrész jegyzésével megalakította Debrecen városa is a Közléti Szövetkezetet

Az országos Nép és Családvédelmi Alap létesítésével a kormányzat új alapokra helyezte a szociális segély mődozatait. A társadalom bevonásával, termékeny munka árán visszatérülő juttatással kívánják az élet esélyeit felmenni és önálló egzisztenciákat alapítani. Igen fontos szerepet játszanak ebben a munkában a Közléti Szövetkezetek, amelyek házhely, állatjuttatással, a termelő munkába kapcsolással sokféle módozattal segítenek az arra rászorulókon. Epen ezért az országos felügyelőség országosan szorgalmazza a Közléti Szövetkezetek megalakítását, amelyekben a apító tagok a városok közönsége, rendes tagok pedig mindazok, akik ebben a nemes munkában részt kívánnak venni.

Debrecen város törvényhatósága hétfői közgyűlésén dr. Kupinszky Sándor th. tanácsnok, a szociális ügyosztály vezetője ismertette részletesen a Közléti Szövetkezetek nagyszabású szociális munkatervét és elgondolásait, és bejelentette, hogy a polgármester Debrecenben is meg kívánja alakítani a városi Közléti Szövetkezetet. Ennek érdekében javasolta a közgyűlésnek, hogy a törvényhatóság 2500 darab

üzletrész jegyzésével ötezer pengő névértékkel mondja ki a szövetkezet megalakulását.

Ráthonyi Lajos bizottsági tag hozzászólásában elismeréssel nyilatkozott a kormányról arról a tevékenységéről, amelynek során az országos Nép és Családvédelmi Alap segítségével a magyar néprétegek felemelését szorgalmazza. Már eddig is számtalan esetben nyújtott segítséget és sok magyar család érzte ennek a tevékenységnek áldásos voltát. Kérte a polgármestert, hogy a szociális terv kapcsán a régi téglavető parcellázása után azok telek-kegyvezetését is hajtsák végre minél előbb, hogy a házhelyek birtokában könnyebben juthassanak segélyezsekhez.

Dr. Kölcsey Sándor polgármester válaszában hangoztatta, hogy a törvényhatóság már eddig is messze menő méltányossággal viseltetett a téglavető lakosok irányában. Akiknél jóhiszeműséget tapasztaltak, azokat segítették is, és segíteni is fogják. A jövőben azonban csak négy gyermeknél több gyermekes családok részesülhetnek segítségben. A becsületes és törekvő emberek mindenkor megfelelő támogatást kapnak, az arra méltánytalanok azonban semmire sem számíthatnak.

A polgármester válasza után a közgyűlés egyhangú lelkesedéssel tette magáévá a Közléti Szövetkezet megalakítását.

VÁROSI TISZTVISÉLŐK ELŐLEPTETÉSE

A hétfőn megtartott városi törvényhatósági közgyűlés lelkes egyhangúsággal tudomásul vette, hogy vitéz Botos Ernő főmérnök, Osobay János mérnök, Károly Sándor műszaki tiszt, Németh Sándor műszaki tiszt, Nagy István műszaki segéd tiszt, Sóvágó Béla adóellenőr, Zilahy Sándor I. o. adóoszt. Tóth Endre irodatiszt, vitéz d. Tóth Ferenc nyilvántartó és Rappanberger Andor adóhivatali kladó magasabb fizetési osztályba lépett.

ISKOLAI TANKÖNYVEK

új és használt állapotban,
papír és írószerek az ősz-
szes középiskolák részére
beszerezhetők

Szent István Társulat

könyvkereskedésében
Debrecen, Szent Anna-utca 10

Telefon: 31-27

HIREK

Gyógyszertárak éjjeli szolgálata:

„Nap” Tolnay Imre, Piac-utca 1. — „Aranyegyszervu” Grósz Nagy Ferenc, Kossuth-utca 8. — „II. Rákóczy” Aranyi S. A., Örököséi, Külsővásártér. — „Sztankay” Németh László, Szent Anna-utca 64.

A Magyar Élet Pártjának hírei

KÖZPONTI PARTIRODA: Arany Bika szálló, félelelet, ahol a párt szociális tanácsadó irodájában feleket fogadnak és kérvényeket átvesznek minden kedden és esütörtökön délelőtt 10—12 óráig. Telefon: 20-23.

A PÁRT KÉPVISELŐI KÖZÜL: Balogh István fogad minden hó első vasárnap délelőtt 11—12 óráig.

A PÁRT ELNÖKE FOGAD minden hétfőn délután 5 óra 30 perctől 7 óráig a központi pártirodában.

A MAGYAR ÉLET PÁRTJÁNAK TARSASKÖRE az Arany Bika szálló féleleleten nyitva minden nap délelőtt 9—1 óráig és délután 3—9 óráig.

FŐISPAN FOGAD magánügyben minden esütörtökön délelőtt 10—12 óráig.

PÁRTNAP minden hétfőn délután 5—8 óráig.

A KÖZÉLELMEZÉSI KORMANYBIZTOS magánfeleket fogad minden kedden délelőtt 10—12 óráig a főispáni hivatalban.

Emlékezzünk

SZEPTEMBER 2.

1914. A volt szombathelyi 1. közös huszárezred 3. százada ezen a napon Kiszécsény keleti kijáratánál a Bug hidját őrizte. Felderítés céljából egy járort küldött ki, hogy a közelben fekvő községeket átkutassa. A járőr parancsnoka Fali János szakaszvezető feladata teljesítése közben a tőle mintegy 400 lépényre elterülő erdőben kozákokat látott, és gyors lovában bizva a járort megállította, egyedül ment az erdő felé, hogy a kozákokat klesálja s így megállapítsa hányan vannak. Előre vágat tehát, midőn az erdő egy másik részéből 10 kozák rojt reá, hogy utját állja. Két tűz közé kerülve, a hozzá legközelebb levő kozákokot egy jól irányzott lövéssel leteríti, de pisztolya a lövés után megakadt és használhatatlenné vált. Ekkor kardot ránt és két kozákokat harcfelelenné tesz, de lovat keresztül szúrják, ő maga is már 8 lándzsadöféstől vérzik, amikor egy járőr végre segítségére érkezik, aminek láttára a kozákok elmenekültek. A nagy ezüst vilézési érem jutalmazta bátor tettét.

— **Vitéz dr. Kiss József** a debreceni árvászek behelyettesített h. elnöke. Ismeretes, hogy Váradi Sándort, a debreceni árvászek h. elnökét Szabadkára, az ottani árvászekhez elnöknek nevezték ki. Helyettesítésével a városi törvényhatósági közgyűlés most vitéz dr. Kiss József árvászeki ülnököt bízta meg.

— **Behelyettesítés.** Lossonczy István dr. Szabó Gyula tb. árvászeki ülnököt, II. o. aljegyzőt a megüresedett árvászeki ülnöki állásra behelyettesítette.

— **Dr. Erhardt Tivadar** egykori községi orvost Debrecen város közgyűlése megbízta a Hortobágy-pusztai és az Ohati pusztai részeken a hatósági orvosi teendők ellátásával.

— **Budapestre történt hirtelen áthelyezésem** miatt jóbarátaimtól és jóismerőseimtől ez úton búcsúszó, Várkonyi Ferenc, az Alföldi Takarékpénztár főtisztviselője.

— **Természetes halállal halt meg** Ternyék János. Hirt adunk arról, hogy Ternyék János kéthónapos gyermek Arany János-utca 53. sz. alatti lakos hirtelen meghalt. A hatósági orvos intézkedésére a rendőrség orvosrendőri boncolást rendelt el, melynek során megállapították, hogy a gyermek természetes halállal halt meg.

Harmincöt főnyi tűzoltótiszt tanulmányi csoport érkezett hétfőn Debrecenbe

Hétfőn délelőtt harmincöt főből álló tűzoltótiszt tanulmányi csoport érkezett a székesfővárosból Debrecenbe, hogy itt szakszerű vezetés mellett néhány napig tanulmányozhassa a vidéki tűzoltóság helyzetét és adottságait.

▲ fővárosi csoportot a debreceni

tűzoltóság nevében vitéz dr. Roncsik Jenő tűzoltóparancsnok köszöntötte meleg szavakkal. Vázolta az előadások célját és rendeltetését, utána azonnal meg is kezdték az elméleti oktatást a tűzoltóaktanya előadótermében. Az előadások a mai nap tovább folytatódnak.

Terményeit tűzkárellel

Általánybiztosítás keretében biztosíthatja legolcsóbban!

— **Debrecen sz. kir. város Zeneiskolájában** a beiratkozás szeptember 1-én megkezdődött. Beiratkozni lehet az összes fő és mellékintézményekre. Bővebb felvilágosítás nyerhető a Zeneiskola titkári hivatalában, Vár-utca 1. Telefon: 23-96 sz. naponta d. e. 9—1-ig és d. u. 3—6 óráig.

— **Kilopták zsebéből pénztárcáját** a vonaton. Muri Mihály aszóni lakos tegnap a rendőrség központi ügyeletén feljelentést tett ismeretlen tettes ellen, aki a vonaton kilopta zsebéből pénztárcáját, amelyben 160 pengő készpénz volt. A rendőrség a feljelentés alapján megindította a nyomozást a vasúti tolvaj kézrekerítésére.

— **Orvosi hír.** Fazakas Sándor dr. szemorvos, egyetemi magántanár (Kálvin-tér 14) rendelését újból megkezdte.

— **Meglopták a hentesüzletben.** Vig Sándor kovácsmester, Vasút-utca 43. sz. alatti lakos hétfőn délelőtt a rendőrség központi ügyeletén elpanaszolta, hogy míg dr. Szabó hentesüzletében vásárolt, a nagy tolongásban ismeretlen tettes kilopta pénztárcáját, amelyben 93 pengő volt. A rendőrség megindította a nyomozást a zsebtolvaj kézrekerítésére.

NAMÉNYI

ZOLTAN Gyorsíró és Gépiro Iskolában szeptember elején új tanfolyam kezdődik. BATHYÁNYI-U. 1. — ÁLLAMVIZSGA. Vidékieknek vasútkedvezmény!

— **Gyógyíthatatlan belesége miatt felakasztotta magát** Haraszi Lajos 66 éves lüharkeresztesi gazdálkodó. Mire tettét észrevették, már halott volt. A királyi ügyészség temetésére engedélyt adott.

— **Beírás a Dóczy elemiben** szeptember 1. 2-án, hétfőn és kedden délelőtt 9—12-ig.

— **Búzaszállítás közben lábát törte egy hencidai kocsis.** Súlyos baleset érte az elmúlt nap Kitzler János 17 éves gazdasági cselédét, aki a munkaadójának, Hencida határában levő tanyájáról az idej búzatermést fuvarozta haza a községi lakásra. Eddig még ismeretlen okból, amint Kitzler hazafelé hajtott, véletlenül a lovak közé esett. A lovak nem tapostak ugyan rá, de a fiatal legény úgy került el a földön, hogy mindkét lába a kerékek alá került. A kocsi át is ment Kitzler lábán és a lovak csak pár méterrel odább állottak meg. A szerencsétlenül járt fiatal gazdasági cselédet beháztították a debreceni klinikára, ahol megállapították, hogy jobb combcsontja eltört. A fiatal legény egyelőre klinikai ápolás alatt marad.

Német gyalogság rohamra indul

(Foto: R. D. V.)

A vádlott a bírói elhalasztó végzés ellenére is ragaszkodott a tárgyalás megtartásához

A bűnügyi krónikában egészen szokatlan eset történt hétfőn a debreceni törvényszéken, illetve a törvényszéki folyosón. Egyes-büntetőbíró előtt tárgyalásra volt kitűzve egy lopási bűnper, amelynek két előállított, őrizetben levő foglya és három másik szabadon levő vádlottja volt. Valamennyien cigányok és cigányasszonyok voltak, akiket egy kisebb lopási bűncselekménnyel kapcsolatban vettek vad alá. A tárgyalást azonban bizonyos perrendtartásbeli okok miatt nem lehetett megtartani s így a törvényszék a tárgyalást elnapolta, a két fogházort pedig az elnök utasította a rabok visszaállítására.

Ekkor kezdődött el a különös eset. A két rab eleinte csak mozgózkodott a folyosón a többi vádlott társának, majd amikor elindultak a tárgyaló terem felé a folyosón vissza az őrizetes cella felé hangos vita kerekedett. Mint kiderült valamennyien szerették volna, ha a tárgyalást megtartja a törvényszék, mert a leg súlyosabb terhelő tanu nem volt jelen. Szó szót követelt, úgyannya, hogy egy pillanat alatt már az egész épületet betöltő cigány perpatvar lármája zavarta meg a csendet. A szuronyos fogházor nyomban bevette magát a párvialdába és megfékezte a hajbakapó cigányokat, ekkorra azonban már két ablak nagy erősenesssel hullott ki a fogházudvarra. A két őrizetben levőt nyomban visszaszállították a fogházba, míg a többi duhajkodó gyanúsítottat kiutasították a törvényszék épületéből. A törvényszék egyébként a jövő héten tartja meg a tárgyalást a most elnapolt ügyben.

— **Két vagon romlott dinnyét koboztak el a kolozsvári piacon.** A kolozsvári piacon aránylag kevés gyümölcs van és az a kevés is éretlen, vagy roppant drága, úgy hogy kispénzű emberek nem tudnak hozzájutni. Pár nappal ezelőtt egy vállalkozó két vagon dinnyét vitt a kolozsvári piacra, s a dinnye azonban táplálkozásra alkalmatlan, romlott volt és ezért a rendőrség elkobozta.

— **Rejtélyes nőragadás** Szentesen. Bonyolult és igen rejtélyesnek látszó nőragadási ügyben indított nyomozást a szentesi rendőrkapitányság. Az ügy központjában Gránicz Erzsébet szentesi leány, akinek az édesapja bejelentette a rendőrségen, hogy Gránicz Erzsébetet az elmúlt este fél 10 óra tájban elcsalta a háztól egy fiatalember, majd találkoztott egy zsidó bórkereskedővel, aki Budapestre szöktette. Alighogy a panaszkönyvet felvették a rendőrségen, jelentkezett telefonon a kórház, amely azt jelentette, hogy Gránicz Erzsébetet felvették kórházi ápolásra, mert a tiszai hajóállomáson a Tiszába ugrott, de kimentették és a kiállott izgalmak következtében rosszul van. A detektívek nyomban megindították a széleskörű nyomozást, hogy a nem mindennapi ügy minden részletére fényt derítsenek.

— **Iskolakönyvek** újonnan vagy használtan, tanszerek előírások füzetek kaphatók Antalffy könyvkereskedésben.

— **Útrakeltek a fecskék és a golyák.** Vándormadaraink érzik a nyár végenek a közeledtét. Hetekkel ezelőtt elvezették szárnypróbáikat a fiatal fecskéffékek és szorgalmasan készülődtek a nagy útra a golyák is. Az utóbbi napokban megindult a madarak gyülekezése, nagyobb csoportok már el is indultak téli pihenőjükre, a melegebb éghajlatú országokba. A legtöbb fecske- és golyafészket már elhagyta lakója.

— **Új gyorsíró, gépiro tanfolyam** kezdődik Naményi Zoltán gyorsíró-, gépiroiskolában szeptember elején. Bathyányi-utca 1. sz. Vidékieknek vasútkedvezmény. Államvizsga, állásbajánlás.

— **Kibontották a háztetőt és teljesen kifosztották a lakást.** Tarnóczy József nagybányai kereskedő feljelentést tett a rendőrségen ismeretlen tettesek ellen, akik valamelyik éjszaka — a pontos időt nem tudja — kibontották a szőlőhegyen levő lakásának padlását és a szobákból majdnem minden elemelhetőt elvitték. A betörők kiürítették az élelkmárát, ahonnan szalonát, zsírt, lisztet zsákmányoltak, majd a lakószobát látogatták meg. Innen pudert, orosz kölnit és cukrot emeltek el. A rendőrség megindította a nyomozást a tettesek kézrekerítésére.

Gyászrovat

BANYAI JÓZSEF TEMETÉSE

Benszáéges nagy részvét mellett helyezték örök nyugalomra vasárnap délután gyarmati Bányai József nyug. máv. áll. előjárót, a Sárreai Hengermalom Rt. igazgatóját. A Köztemető I-ső osztályú ravatalozó termében felállított ravatalt előlégi grászkozsónég állta körül, ott láttuk a Sárreai Hengermalom Rt. igazgatóságát és tisztviselőkarát, és nagyszámban az elhunyt ismerőseit és tisztelőit. A ravatal felett Acs Mihály ref. lelkész imádkozott. Az ima után 4 lovas grászkozsira ment a díszes tölgfakoporsót, majd megindult a nagy gyászmenet a sírhoz, itt a lelkész újabb imája után elföldelték a koporsót. A temetést a Gebauer temetkezési vállalat rendezte kegyeletes gyászpompával.

KOVACS LASZLÓNE TEMETÉSE

Rendkívül nagy részvét mellett temették el vasárnap délután Kovács Lászlóné egül. Simó Mária urnót. A Köztemető díszravatalozó termében felállított ravatalt valóságos koszorú- és virágerdő vette körül. Megjelentek a ravatal mellett a családtagokon kívül az elhunyt nagyszámú tisztelői, jóismerősei, a Timár szakosztály tagjai és sokan mások. A ravatal felett Molnár Ferenc imádkozott gondolatokban gazdag szép imával búcsúztatva el a nagyon szeretett jó feleséget, édesanyát, gyermeket, menyét, testvért és áldott emlékü jó rokont. Az ima után a "Kossuth" dalárda gyászdalai mellett kihozták a nehéz aranyszínű ércokporsót és a ravatalozó előtt várakozó 4 lovas grászkozsira helyezték, a nagyszámú koszorút külön kocsi vitte a gyászmenet előtt, azután megindult a nagy gyászmenet a sírhoz, itt a lelkész újabb imája után a dalárda gyászdalai mellett elföldelték a koporsót. A temetést a Gebauer temetkezési vállalat rendezte nagy gyászpompával. A ravatalra küldött nagyszámú koszorú közül az alábbiakat sikerült feljegyezni:

Felejtethetetlen Marikánnak és édesanyáknak: Bánatos férje és gyermekei. Drága jó gyermeküknek soha el nem múló szeretettel: Anyád és Apád. Felejtethetetlen jó testvéremnek szerető öcsöd Pista. Mely részvételt búcsúztunk: Henet-család. Öszinte részvéttel: Kiss Gábor és családja. Mely részvételt Nyizsik József és os. Nagy Máté. Részvétünk jeleül: Jozsinióki Jenő és családja. Isten veled: Feri és családja. Isten veled kicsi Marikánnak: Lajos-bácsi és Erzsike-néni. Szeretett jó Sógornőnknek: Mariska és Pista. Utolsó üdvözléssel: Bogdán Lázár és neje. Öszinte részvéttel: Süvöltös Sándor és családja. Szeretett Mariskánnak: Lajos. Szeretett sógornőnknek: Eszti és gyermekei. A szeretet nem hal meg soha: Vég Istvánné. Igaz részvéttel, rokoni szeretettel: dr. Vég Lajos és családja. Utolsó üdvözléssel: Sóvágó József és családja. Öszinte részvéttel: Klein István és családja. Öszinte részvéttel: Kiss Imre és neje. Mely részvéttel: Piko József és családja. Rokoni szeretettel: Erzsike. Soha el nem felejtünk, drága Marikánnak: Rózi. Drága Marikánnak, soha nem felejtünk: Böske és Feri. Utolsó üdvözléssel: Györi Ferenc és neje. Öszinte részvéttel: Asztalos József és családja. Szeretett sógornőnknek: Szabó István és családja. Szeretett sógornőnknek: Vince József és családja. Szeretett Mariskánnak: Laci és Eszti. Utolsó üdvözléssel: Kállay Sándor és neje. Igaz szeretettel: Major-család. Utolsó üdvözléssel: Marikánnak: Pista. Utolsó üdvözléssel: Zólti György és családja. Mélységes részvételt szeretett főnökünknek: a személynél.

Öz. Vig Sándorné Molnár Zeuzsánná ált 71 éves. Temetése ma délután 4 órakor lesz a hármas ravatalozóteremből református grászszertartással. Lakás: Karolta 26. Fehértói vállalata rendezi.

Kökői Orbók Ferenc nyugalmazott ezredesi questor életének 81. évében elhunyt. Temetése ma délután félnégy órakor lesz a díszravatalozó teremből unitárius grászszertartás után. Elhunyt dr. Nyíregy István egyetemi könyvtárigazgatót mint volt és nagyszámú rokonságot horított mély grászba. Lakás: Komlóssy-út 4. Fehértói vállalata rendezi.

Molnár Miklósné Juhász Róza ált 30 éves. Temetése ma délután 5 órakor lesz a Köztemető ravatalozójából. Fehértói cég végzi.

polgár Boda Jánosné szül. Varga Eszter 69 éves korában elhunyt. Temetése kedden délután 3 órakor lesz a Köztemető 2. á. ravatalozó terméből a református egyház szertartása szerint. Lakás: Bószorményi-út 36. Temetését a Gebauer cég rendezi.

Lócsy Gyula 12 éves korában elhunyt. Temetése Pocsajba való hazaszállítás után kedden délután lesz az ottani temetőben. Dankó temetkezési vállalat.

Dombi András 81 éves korában elhunyt. Temetése ma délután 5 órakor lesz a Köztemető III. ravatalozó terméből. Lakás: Eötvös-utca 112. Temetését Bartha vállalata végzi.

Köszönetnyilvánítás: Mindazon kedves jó rokonainknak, ismerőseinknek, valamint az ÜV Vg. csoport tagjainak, kik felejtethetetlen jó feleségem, édesanyámmal temetésén résztvettek, ravatalára koszorúkat és eszokrokat helyeztek, mely által mély fájdalomukat enyhíteni igyekeztek, ezúton mondunk hálás köszönetet. A Bánkúti család.

Köszönetnyilvánítás: Mindazon kedves jó rokonainknak, ismerőseinknek, kik felejtethetetlen jó feleségem, édesanyámmal temetésén résztvettek, ravatalára koszorúkat és eszokrokat helyeztek, mely által mély fájdalomukat enyhíteni igyekeztek, ezúton mondunk hálás köszönetet. id. Karasz István és családja.

Hj. Varga Zsigmond lett a jövő tanóvi kollégiumi szenior. Lukácsi Gyula az esküdtfelügyelő, Dr. Varga Zsigmond professzornak, a Kollégiumi nagykönyvtár igazgatójának teológiát végzett fiát, ifju Varga Zsigmondot választotta meg a Kollégium igazgatósága a jövő évre szeniornak. A tanulmányai során kiváló előmenetelt tanúsított, irodalmi és főleg teológiai munkáival több pályadíjat nyert fiatal szenior munkássága elé úgy az egyetemi diákság, mint a kollégiumi igazgatóság a legnagyobb reményekkel tekint. A most kezdődő tanév időtartamára az új kollégiumi esküdtfelügyelő Lukácsi Gyula lett.

Megfulladt a babszemtől egy másfél éves bárándi kisleány. Rákosi Piroška másfél éves bárándi kisleány az udvaron babszemet talált s azt a szájába vette, majd játszódni kezdett vele addig, míg nem egyszer csak a légesövébe eszett. A gyermek a babszemtől fuldokolni kezdett s amikor vergődését édesanyja észrevette, már az arca is szederjessé vált s nem sokkal később az orvosi beavatkozás előtt megfulladt. A csendőrség megállapította, hogy a gyermek haláláért senki nem terhel felelősséget.

A napokban megnyílik a kollégiumi teológiai internátus. A Kollégiumi évszázados épülete ismét bővült és gazdagodott, mivel a legfelsőbb egyházi hatóságok rendelkezése a Kollégiumi mászó épület részét egy emelet magassággal megemelték, s itt külön traktust rendeznek be a most megnyitandó kötelező teológiai internátus részére. Az építkezés és berendezési munkákat a jelen pillanatban nárcsen ugyan még teljesen készen, de napokon belül a legpompásabban berendezve várja a fiatal teológusok seregét.

Altmann Nee a bécsi gyógynövénytelep igazgatója hétfőn Debrecenbe érkezett és itt meglátogatta a városi kertészetet. A gyógynövény-szakértő Törökországból érkezett Magyarországra. Ott szintén a gyógynövénytenyésztet tanulmányozta.

Felgyújtotta ágyát az égvélejtett pipa. Csikai József 77 éves fehérgyarmati gazda szombat este a korai órákban lefeküdt a lakásához tartozó istállójának ágyában. Pipázgatás közben elaludt és az égő pipája felgyújtotta ágyát. Csikai olyan mélyen eldűt, hogy a nagy füstre sem ébredt fel, s mire reggel ráakadtak, már halott volt. A füst ölte meg. De a füst következtében kimúlt az istállóban levő két tehén is. A vizsgálat megállapította, hogy az öreg gazda halálát saját vizgázatlansága okozta és ezért senkit nem terhel felelőség. Eltemetésére az engedélyt megadták.

A Kormányzó Úr ismét keresztapa lett. A Kormányzó Úr Ófóméltósága ritka kegyben részesítette egyik régi katonáját, a világháborút végigkudótt vitéz Barándi József lovashereányi lakost, amidőn kérésére elfogadta a 10. gyermeke keresztapását. A népes családban 10 közül 9 fiú és valamennyi gyermek életben van. A Kormányzó Úr Ófóméltósága vitéz ignmádi Hegyessy Géza ny. altábornagyot, az Országos Vitéziszék ügyvezető társkapitányát bízta meg, hogy személvét a keresztelőkön képviselje és átnyujtsa az újszülöttnek szánt ajándékot. A derék lovashereányi házaspár boldogan vette tudomásul a Kormányzó Úrnak a sokgyermekes családokat és a szaporodó magyar népet is megtisztelő legfelsőbb elhatározását. Amely lelkes visszhangot kelt a magyar társadalom minden körében.

Minden hazafias kereskedőnél kaphat repülőbélteget.

A visszatért területekre kinevezett tisztviselők helyének betöltését kéri Debrecen városa. Szatmar csermégve közigazgatási bizottsága átiratot intézett Debrecen város törvényhatóságához a visszacsatolt keleti és erdélyi területekre ideiglenesen kinevezett tisztviselők állásának betöltése tárgyában. Az átirat utal arra, hogy ezeknek az állásoknak hosszabb ideig való üresen tartása, az ezekre az állásokra történt behelyettesítések nem célravezetők, sőt a közigazgatás szempontjából, sok szempontból hátrányosak is. Az átiratot hétfőn tárgyalta a városi kiskgyűlés. Azt egyhangúan tudomásul vette és úgy határozott hogy hasonló szellemű felirattal kéri a kormánytól ezeknek az állásoknak mielőbbi betölthetését.

Cserépkályhák nagy választékban Krisch Károly kályhámester-nél Ispótfly-tér 1. Telefon 12-18. Átalakításokat, javításokat vállal.

Városi földék hérbeadása. A Pac-Veker pusztarészből visszamaradt Bagosi zug elnevezésű, mintegy 75 holdnyi területet a hétfői kiskgyűlés hat évre 80 kilogramm rozsbér ellenében Makai Istvánnak és Makai Mihálynak adták bérbe. Ugyanekkor a Tócolapos I. számú 8 holdnyi területű ingatlanról Bihar Jánost az eddigi bérlőt kibocsátották a bérlői szerződésből és az ingatlant azonos feltételek mellett a Szántó Győző Közhasznú Kert Egyesület részére adták bérbe.

MOZI

Az „EGY TAL LENCSÉ” nagy sikere az Apollóban. A múlt héten mulatta be az Apolló mozgószínház az „Egy tal lencsé” című kitűnő magyar filmet, melynek ötletes meséjét Terstvánszky J. Jenő és Nagy Lajos írta. A filmben a humor és a romantika pompás adagolásban váltja egymást. A filmet Farkas Zoltán rendezte remekül. Polgár Tibor két egyszerű énekszámmal látta el a filmet, amelynek főszerepeiben Karády Katalin, Jávor Pál, Csontos Gyula, Maly Gerő, Matány Antal, Kiss Manyi és Juhász József nyújtanak elsőrendű alakítást. Karády szanzonja külön szenzáció. Az ötletes és mulatságos film minden nap szűfolt házakat vonz. Sikerese jellemző, hogy hétfőn is minden jegy elkelt. A kísérő világhírűek izgatón érdekesek és aktuálisak.

Közgazdaság

BUDAPESTI TERMÉNYTÖZSDE

Csendesebb volt a forgalom a gabonátözsde magpiacán. 30 mázsa 40 százalékos lóhere, 300 mázsa csillagfürt, 150 mázsa ballacim és 10 mázsa bíborhere kelt el. A talvay terméssz mák, muhar és hajdina ára mátfől kezdve azonos az idej terméssz cikke árával.

Búza: 78 kg-os 30.—
Kétszeres: 28.—
Árpa: sörárpa kiváló 27. elsőrendű 26. sörárpa 25. ipari 68 kg-os 24. takarmány 65—66 kg-os 22. közepminőségű 21.
Zab (41 kg-os) 26.50.
Kétszék: Csillagfürt keserű 300 mázsa 28. Nyírbrány. Lóhere 90 százalék 25 mázsa 230. 90 százalék 4 mázsa 230 ab feladóállomás. Ballacim 20 mázsa 80. 50 mázsa 80. 50 mázsa 80 ab feladóáll. Bíborhere 96 százalék 7 mázsa 150. 96 százalék 1 mázsa 150 ab feladóáll.

Garázdálkodnak a gyümölcs-tolvajok. Papp Albert egyetemi altiszt András ut 8. szám alatti lakos hétfőn délelőtt a rendőrség központi ügyeletén elpanaszolta, hogy ismeretlen tettes vasárnap éjszaka bemászott kertjébe és nagyobb mennyiségű almát lopott el. A rendőrség a feljelentés alapján megindította a nyomozást az almatolvaj kézrekerítésére.

SPORT

LABDARUGÁS

Féleányes győzelmet aratott a DVSC
DVSC—GANZ 4:1 (1:1)

A DVSC vasárnap délután a nagyerdő Stadionban mintegy 1500 néző előtt a Ganz ellen játszott bajnoki mérkőzést. Egressi szipelére a két csapat a következő összeállításban futott ki a pályára. DVSC: Keskeny — Róti, B. Nagy — Orosz, Gere, Csokai — Szilárd, Berecz, Sidlik, Tisza, Kristóf. Ganz: Dénes — Varasdi, Kerti — Virág, Simon, Pápai — Hollósi, Székely, Turai I. Berzi, Jobbágy. A mérkőzés kezdetén váltakozó küzdelem alakult ki és a debreceni szurkolók erősen szurkoltak, amikor a Ganz egy akciót végig vezetett a pályán. A hatalmas tapsvihár csak akkor törte meg a csendet, amikor a 18. percben Berecz hatalmas bombagóllal megszerezte a vezetést. A DVSC azonban nem sokáig örülhetett a vezetésnek, mert 10 perccel később Róti hibájából Jobbágy kiegyenlített. A féldő végéig mindkét csapat lendületesen támadott, de a vezetést egyik sem tudta megszerezni. Az erősen szemerkelő eső nagyban befolyásolta az egyes akciók kialakulását és a játék szépségét.

Még a második féldő elején sem hitte volna senki, hogy a DVSC három góllal győz. A 25. percben Berecz átadásából Szilárd győnyörű kapásgóllal juttatta csapatát vezetéshez. Három perccel később Szilárd beadásából Berecz lött újabb gólt, míg a végeredményt Sidlik állította be a 32. percben. A három gyors gólt a vendégeket letérte, a DVSC pedig szárnyakat kapott és így az eredmény nem változott.

A győztes csapatban Keskeny hibátlanul végezte dolgát. A két új hátvéd az első féldőben igen bizonytalanul mozgott. A második féldőben B. Nagy már egészen szépen játszott. A fedézetorban Orosz biztalan mozgott, bár még messze van régi formájától. Gere nagyszereűn helyezkedett és fejeletében nem multa felül senki. Ugy látszik végre a középfedezet kérdése megoldódik. Csokai a szokott jó. Mindenütt ott volt és nem restelt meg kapura sem löni. A csatársorban Szilárd technikás játékos, de nincs lendülete és talán egyelőre az is baj, hogy nem viszi a labdát előre, hanem egyből adja tovább. Berecz az örök mozgó, minden akcióban benne volt és kivette részét a góllövésben is. Sidliket kar lett volna kihagyni a csapatból. Igaz, hogy az első féldőben mereven mozgott, de a második féldőben már egészen jól játszott. Tisza, ha gólt nem is lölt, nagyon okosan játszott. A balszelen Kristóf szintén a lendülettel maradt adós. Még ő is nagyon messze van régi formájától.

A vendégszathban Dénes kifogástalanul védett s rajta kívül Simon és Turai játszott jól. Turai már nem az a kapura törő csatár, de társai, ha megértének lecsusztatott labdáiból sok gólt tudának szerezni. Ugy látszik, hogy a volt válogatott játékos nehéz eltemelni. Egressi játékevezető kifogástalanul vezette a mérkőzést.

Már csak a Gamma áll pontvesztésnélkül az NB I. osztályában. A Nemzeti Bajnokság harmadik fordulója után már csak egyedül a Gamma áll pontvesztésnélkül. A vasárnapi eredmények ismét erőkeken alakultak. Eredmények a következők: Ferencváros—Lampart 9:2 (5:1), Szeged—SZVSE 8:1 (4:1), Gamma—WMFC 3:0 (0:0), Ujpest—SBTC 3:1 (0:0), Kolozsvár—DIMÁVAG 3:0 (1:0), Nagyvárad—Szolnok 1:1 (0:0), Elektromos—Kispest 1:0 (0:0), Újvidék—MÁVAG 3:1 (1:0).

NB II eredmények: Törökvs—Nagyvárad 5:2 (3:1), Zuglói Danuvia—Nagybányai SE 2:2 (1:0), Marossárhelyi SE—NYTVE 6:3 (4:2), Postás—KEAC 5:2 (3:0), D. Magyarság—Goldberger SE 3:1 (1:0).

Az elsőosztályú amatőröknel Debrecenben a DVSC II csapata 6:1 (3:0) arányban győzött a DTE ellen. A Hűsös szintén szépen szerepelt Hajdúböszörményben, mert a HTE MOVE csapatát 6:2 (2:1) arányban győzte le. A DMTE ezzel szemben Berettyóújfaluban 8:0 (3:0)

arányban súlyos vereséget szenvedett a B. Turul csapatától.
A horvát kupa döntőjében a Konkordia 2:2 (1:1) arányban döntetlenül mérkőzött Gradjanski csapatával. (MTI)

AZ NB I állása:

1. Gamma	3 3	—	10:2	6
2. Szeged	3 2	1	17:3	5
3. Ferencváros	3 2	1	22:9	5
4. Nagyvárad	3 2	1	12:5	5
5. Újpest	3 2	1	10:7	5
6. WMFC	3 2	1	6:5	4
7. Kolozsvar	3 2	—	1 9:9	4
8. Szolnok	3 1	1	1 8:5	3
9. Elektromos	3 1	1	1 6:6	3
10. DIMAVAG	3 1	1	1 5:6	3
11. SalBTC	3 1	—	2 7:10	2
12. Újvidék	3 1	—	2 5:10	2
13. MÁVAG	3	—	1 2 4:8	1
14. Kispeszt	3	—	3 7:15	—
15. Lampart	3	—	3 5:20	—
16. SZVSE	3	—	3 3:16	—

USZÁS

Balla Tibor kitérően szerepelt Boroszlóban. Boroszlóban vasárnap nagyszabású nemzetközi úszóversenyt rendeztek, amelyen Németország, Olaszország, Finnország, Spanyolország, Hollandia, Románia, Érorség, Norvégia legjobb úszói vettek részt. Magyarországon Balla Tibor, a debreceni református gimnázium növendékét érte az a kitüntetés, hogy kiküldték a versenyre. Balla Tibor be is váltotta a hozzáfűzött reményeket, mert Európa legjobbjai között műugrásban 20,54 ponttal a harmadik, toronyugrásban pedig 62,80 ponttal az ötödik helyre került. Balla Tibornak Debrecenben egyáltalán nincs alkalmata, hogy toronyugrásban gyakorolja magát és elindulása előtt Budapesten edzett egy keveset. A kis Balla horoszlói szereplésével ismét öregbítette a magyar úszósport hírnevét.

Debreceni úszók Ungváron. Aug. 31-én vasárnap az Ungvári Atlétikai Club első alkalommal Debrecen—Ungvár városok közötti úszóviadalt. Az Úszó Szövetség Északkeleti Kerületének vezetősége elhatározta, hogy úszóversenyt rendez a városok között. A verseny célja az, hogy a városok közötti úszóversenyt megrendezze, amelyen a városok közötti úszóverseny, mely pontverseny alapján zajlott le az egyes versenyszámokban, az első megnyitő ilyen viadal volt, melyet még ebben az esztendőben követni fog Nagyvárad—Debrecen városok közötti úszóverseny. A mostani városok közötti versenyt mely gyermek, szenior és hölgy számokból állott, nagy fölénnyel, 13 pont különbséggel nyerte Debrecen úszócsapata.

Eredmények: 100 m gyorsúszás, pontverseny: 1. Rentka D 1 p 6,8 mp, 2. Puskás D 1 p 6,8 mp, 3. Láng U 1 p 13,8 mp.
50 m gyermek gyorsúszás, pontverseny: 1. Herda U 34 mp, 2. Gagalkó U 35,3 mp, 3. Kettesy D 37 mp, 200 m mellúszás, pontverseny: 1. Mátraí D 3 p 19,2 mp, 2. Nagy D 3 p 20,8 mp, 3. Szalabán U 3 p 37,2 mp.
400 m gyorsúszásban: 1. Müllner D 6 p 7,8, 2. Puskás D 6 p 39,8 mp, 50 m gyermek hátúszás, pontverseny 1. Herda U 39,6 mp, 2. Fűsek D 49 mp, 3. Keszthelyi D 51 mp.
100 m női gyorsúszás, pontverseny: 1. Molnár Borbála D 1 p 27,8 mp, 2. Kiss Klári U 1 p 37,7 mp.
100 m fiú hátúszás: 1. Lackner D 1 p 39,5 mp, 2. Salgó D 1 p 51,2 mp, 3. Kovácsik U 1 p 56 mp.
3x50 m gyermek vegyes váltó, pontverseny: 1. Ungvár csapata 2 p 4,2, 2. Debrecen csapata 2 p 25,8, 100 m női hátúszás, pontverseny: 1. Molnár Borbála D 1 p 38 mp, 2. Fűsek Klári D 1 p 58,2 mp.
100 m hátúszás pontverseny: 1. Mohácsi D 1 p 23,4 mp, 2. Dominke D 1 p 25 mp, 3. Láng U 1 p 29,8 mp.
3x100 m vegyes váltó, pontverseny: 1. Debrecen csapata 4 p 19,2 mp, 2. Ungvár csapata 4 p 32, 2 mp.
Vízilabda mérkőzés, pontverseny: győzött Ungvár csapata 4:1 arányban. A fenti versenyszámok alapján a pontversenyt képező városok közötti úszóviadalt az 1941. évben Debrecen úszói nyerték 63:50 pont arányban és ezzel Ungvár polgármestere által alapított időleges vándordíj védőjévé lettek.

Hajdú vármegye Alispánjától.

15153—1941. sz.

PÁLYÁZATI HIRDETMEY

Hajdú vármegye törvényhatóságánál a m. kir. Belügyminiszter Ur engedélye alapján újonnan szervezett negyedik vármegyei aljegyzői állásra, valamint lemondás folytán megüresedett egy díjas közigazgatási gyakornoki állásra és ennek betöltése folytán esetleg megüresedő egy díjtalan közigazgatási gyakornoki állásra ezennek országos pályázatot hirdetek.

Felhívom a pályázni óhajtoakat, hogy az 1883. évi I. tc. 1. §-ában megjelölt általános feltételeken kívül az 1929. évi XXX. tc. 65. §-ában előírt elméleti és a vármegyét aljegyzői állásra vonatkozó-

lag a 66. § 1. pontja szerint megkívánt gyakorlati képesítéseket, eddigi szolgálataikat, erkölcsi és politikai megbízhatóságukat, 1918. évi forradalom és idegen megszállás alatti magartásukat igazoló bizonyítványokkal, valamint az alább megjelölt okmányokkal felszerelt pályázati kérvényüket Hajdú vármegye Főispánjához címezve, nálam legkésőbb folyó évi szeptember hó 24. (szerda) napján déli 12 óráig annyiával is inkább adják be, mert a később beérkezett kérvényeket figyelembe venni nem fogom.

A vármegyei aljegyzői állás javadalmát az állami rendszerű IX. fizetési osztály kezdő fokozatával kapcsolatos fizetés, törvényes lakáspénz és esetleges családi pótlék.

A díjas közigazgatási gyakornok javadalmazása az 1929. évi XXX. tc. 69. § 11. pontjában megállapított fizetés, lakáspénz és esetleges családi pótlék. A díjtalan közigazgatási gyakornok segélye havi 148 P.

Hajdú vármegye szolgáltatában álló alkalmazottak pályázati kérelmekhez okmányokat csatolni nem tartoznak, mert az előírt okmányok a hivatalból lesz kiegészítve.

Közfoglaltatban álló más alkalmazottak pályázati kérvényüket az előírt szolgálattal ut betartásával, tartoznak előterjesztetni.

Hajdú vármegye szolgáltatában nem álló pályázók kérvényükhöz a következő okmányokat kell csatolni:

1. Születési bizonyítvány, 2. Magyar állampolgárságukat igazoló bizonyítvány 3. Errettégi bizonyítvány, 4. Egyetemi levelezési bizonyítvány, 5. Az 1929. évi XXX. tc. 65. § 1. bekezdésében előírt elméleti képesítést igazoló oklevél, 7. Ellelírás, 8. Katonai szolgálattal igazolása, 9. A már alkalmazásban levők részéről szolgálattal igazolt bizonyítvány, 10. Közfoglaltatára egészségügy szempontból való alkalmasságát igazoló biztosi orvosi bizonyítvány, 11. Annak igazolása, hogy nem esik az 1939. évi IV. tc. 1. §-ában meghatározott korlátozás alá.

A pályázati kérvények közszolgáltatásban álló pályázók által a vármegyei ügyviteli szabályzat 4. §-ában megjelölt módon adandók be.

Debrecen, 1941 augusztus 30.

Rasó sk. alispán.

Hajdúbüszörmény megyei város polgármesterétől.

ad. 9227—1941. K. sz.

ÁRVERÉSI HIRDETMEY

Hajdúbüszörmény határában fekvő I. H. III, IV, V, VI, XII. számú községi sík vadászterületek vadászati joga 1941 szeptember hó 20-án délelőtt 10 órakor a városbáza 18. sz. szobájában megartatandó nyilvános árverésen 1941 augusztus 1-ől számolt 2 évre külön-külön lesz a legtöbbet ígérőnek bérbeadva.

Az I. számú terület 6692 kat. hold kikiáltási ára 370 P., a II. számú terület 3340 kat. hold, kikiáltási ára 205 P., III. számú terület 3274 kat. hold, kikiáltási ára 142 P., IV. számú terület 1537 kat. hold, kikiáltási ára 326 P., a VI. számú terület 3268 kat. hold, kikiáltási ára 330 P., a XII. számú terület 5297 kat. hold, kikiáltási ára 620 P.

Az árverési feltételek a hivatalos órák alatt megtekinthetők a városbázán a levéltár hivatalában, illetve 1 pengő díj ellenében beküldésében annak egy példányát megküldöm.

Hajdúbüszörmény, 1941. év augusztus hó 30-án.

Dr. Szalkay Antal sk. polgármester, A kiadmány nitelénél: Molnárné, kiadó.

Főszerkesztő: Felelős szerkesztő:

Dr. Nagy Imre Benyovszky Pál

Kiadja: Alföldi Sajtóvállalat Kft

Felelős kiadó: Balogh István

Apróhirdetések

Háztartási alkalmazott

Jól főző mindenest keresek szept. 1-re. Ketten vagyunk. — Szoboszlói-u. 11-d. 1537

Bejárónőt

Keres azonnali belépésre Bácsné, Ferenc József-út 38. 1535

Kiadó lakás 3-4-6 szobás

Endre-utca 12. sz. alatti új lakóház és telek kiadó állami vagy városi tisztviselőnek. — Szept. 1-én elfoglalható. Ertekezni lehet levélben Sárosi Margit tulajdonosnál. Nagyszalonta, Gómbos Gyula-út 41. sz. alatt. 1468

6-szobás

modern nagy lakás melékhelyiségekkel Komlósy-út 12. kiadó. 1515

Bútorozott szoba

Kiadó utcai bútorozott szoba 1 vagy 2 személy részére. Pécs-u. 77. I. em. 4. 1432

Különbejáratt

csinosan bútorozott kis szoba kiadó. Komlósy-út 15. sz. 1416

Különbejáratt

utcai szoba bútorozva úri családnál azonnal kiadó. Széchenyi-u. 17. sz. 539

Szépen

bútorozott utcai szoba szolid úrnak kiadó, Hunyadi-u. 6. 1536

Lakás- és szobakeres'et

Keresek egy szoba, konyhás, spejzos lakást, esetleg előszobást. „Pontos fizető” jelölegre a kiadóba kérem a címetek. 1247

Teljes ellátás

Középkiskolás tanulók teljes ellátásra felvételtnek. — Libánci, Debrecen, Pórtéria-u. 4. keresztútjélet jobbra. Ny. 1389

Diákéletnyit

teljes ellátásra elvállalok. Képzős lányom tanuláshoz segítené. Egészséges vállalkás, autóbussz megállóval. István-út 70. 1451

Diák-flúkat

vagy leányokat teljes ellátásra felveszek. Batthyány-u. 3. 1523

Keresztény

úri család kis középkiskolás fiút teljes ellátásra elfogad. Cím a kiadóban. 1538

Ajánlat

Ovóhely, Eladó ház, Bútorozott szoba, Kiadó lakás 1, 2, 3, 4 szobás, Iroda, Pénzár stb. feliratú táblák darabonként 20 fillért kaphatók kiadóhivatalunkban, Piac-u. 56. Ny. 749

FERFI

felöltő- és öltönyezővetek, minden hozz. valók, férfi divatpor, és galléros ingek országban

Petrikné Szent Anna-u. 5 sz

Szigotartjani

„Perpetuum” kályhák, iroda fűtésre kitérők, eladók. Érdeklődni Körszövet Szövetkezet, Hunyadi-utca 5. sz. 552

Fotokópiák.

igazolvány képek, amatőr munkák Burg József fotószalon, Hangya bérház 1533

Ócskavasat.

fémek, mindenféle vasanyagot legmagasabb napiárban átvész Vas- és Fémgyűjtő Körszövetkezet, Pácsi-utca 17. Telefon: 26-94. 777

Víz- és gázvezetékét

újítja Molnár János Csapó 49. Ajánlat díjtalanul. 1402

Malomnak

vagy nagyobb sütőüzemnek kiválóan alkalmas, budapesti főútvonal mellett fekvő.

leszerelt gyárépületei

3000 négyszögöl területtel, Debrecen város belterületén igen előnyös feltételekkel eladó.

Ertekezni lehet a Tiszántúli Körszövetkezet, Debrecen, Hunyadi-u. 5. alatt.

Zománcozott

tűzhelyek szakszerű javítása. Kégett kályhák samoltozása. Tűzhelyek és kályhák raklaron. Levescsik, Csapó 87. 1333

Társ

Társ nagyforgalmú szén- és tüzfutatóhoz tőkével, vagy tőke nélkül, ipar-egyenlővel előnyben. — Teljes cím ajánlat lesz figyelembe véve, lehet nő is. „Társ” jelölegre. 1465

Kereslet

Tisztviselő csinosan bútorozott különbejáratt utcai szobába 1941 szeptember 15-re tisztviselő, vagy egyetemi hallgató lakótársat keres. Ertekezni lehet délután 3—4 óra között. Cím a kiadóban 1534

Rádió

2+1 lámpás rádió, villanygramofonnal egybeépítve, olcsón eladó. Megtekinthető Boeckay-ter 7. sz. I. ajtó. Ny.

Hangszer

Kitűnő hangú rövid zongora azonnal bérbeadó. Megtekinthető: Werbőczy-u. 2. I. e. 3-a. 1470

Zongorák

eladása, javítása, hangolása, vétel, esere, bérlés, szakbírálat. — Tanczer György hangszerkészítő mester, Batthyány-u. 1. 749

Autó-motor kerékpár

Eladó egy egész jó állapotban lévő, belga gyártmányú motorkerékpár, egy teljesen új öltönyruha. — Ugyanott konyhaberendezés, női íróasztal. — Használt bútorok vétele és eladása. Adok, veszek, cserélek. Csapó-u. 49. 1334

Bútor

Minek a fényes kirakat, amikor olcsóbban vásárolhat mindenféle lakberendezési tárgyat udvari bútorüzletemben, Piac-u. 71. 1966

Modern

láló, konyha berendezés, hármas kombinált szekrény, rekamié, fotelek, szabó varrogép, rádió, antik komót eladó, Kosuth 51. 385

Hálószobák,

ebédlők, kombinált szobák, konyha berendezések Salamon bútorüzletében. Jó minőség, előnyös árak. Hunyadi u. 2 sz. alatt. 1218

Eladó házhely

Olcsó házhelyek a Poroszlay-úton. Erdek-lődök forduljanak a Debreceni Műkögyárhoz. — Fürdő-u. 2. sz. 1210

Eladók

olcsó villatellkek a Poroszlay-úton. Ertekezni a Debreceni Műkögyárnál, Fürdő-utca 2. 1513

Eladó föld

Négy és fél hold fekete föld repülőter mellett eladó. Ertekezni József kir. herceg-u. 7. ügyvédnél. 1510

Eladó ház

ELADO Budai Eszaiás-utca 51. számú kétszobás, előszobás, kényelmes családi ház. 744

Eladó

Jókai-utca 20. számú 3 egyszobás, konyhás és egy udvarra nyíló szobás spejz ház, hátsó rész alapincézve. Ny

Homokkerti,

Ovoda-utca 13. számú ház két szoba, konyha, előszoba, mellékhelyiségekkel, 700 kvadrát területű szőlővel, felszereléssel, 831 négyszögöl földdel eladó. Ertekezni ugyanott. 1225

Olesón eladó

vagy október 1-re kiadó Homokkerti, Berta-utca 9. sz. ház, 2 szoba, konyha, kamara, istálló, göré, maglár, alapincézve, fűszkamara, kocsiszin, sertés-hizlaló, jó és rosszvízű kút, sütőkemence, beépített tűzhely stb., azonnal átadó. 1459

Eladó ingóság

Eladó egy teljesen új 36-os fel fekete antilop „Dixi” cipő, mivel az illetőnek szük. Érdeklődni a kiadóhivatalban. 1467

Elveszett

Elveszett fekete antilop bőrkész-tűt a fölérén. Megtaláló jutalmat kap. Széchenyi-utca 21. irodában. 1516

Nyomatott a Magyar Nemzeti Könyv- és Lapkiadóvállalat Rt. műintézetének körforgógépén.

Igazgató: Somogyi Gábor.